

ത്രിപുരഭരണം പരയൻതുളുൽ.

പ്രസാധകൻ,

കെ. ഗങ്കരപ്പിള്ള ബി. എ.

മലയാളം ലക്കുവൻ.

സി. എം. എസ്. കോളജ് കോട്ടയം.

പ്രകാശകൻ.

തോമസ് പോൾ ബി. എ.

“വിദ്യാവിലാസം” പ്രസിദ്ധീകരണശാല,

തിരുവനന്തപുരം.

“ശ്രീരാമവിലാസം” പ്രസ്സ്,

വലിയകുട — കോല്ലം.

എ-ാം പതിപ്പ് — കാപ്പി ൨൫൦.

കാപ്പി ൧൦൦൦

1006.

ത്രിപുരദഹനം

പറയൻതുളുൽ

അ വ താരി ക .

ഈ കൃതിയുടെ ആരംഭത്തിൽ നമ്പിയാർ, അമ്പലപ്പുഴ കൃഷ്ണസ്വാമിയേയും, തകഴിയിൽ ശാസ്താവിനേയും പ്രസ്താവന. യും, കണ്ടേരിബ്ബാഭാവതിയേയും, കള്ളർക്കോട്ട ശിവമൂർത്തിയേയും, സ്വകലാദൈവമായ കിള്ളി കുറിശ്ശി മഹാദേവനേയും തന്റെ ഗുരുക്കന്മയായ ഭ്രാന്തനായ ഒരു ആചാര്യൻ, നന്ദിക്കാട്ട് ബാലരവി കുറുപ്പ്, എന്നിവരേയും വന്ദിക്കുന്നതായി പ്രസ്താവിച്ചുകാണുന്നു. ഇത്തരം സ്തവങ്ങളോടുകൂടിയാണ് നമ്പിയാർ തന്റെ മിക്ക കൃതികളും ആരംഭിക്കാറുള്ളത്. ദേവനായണൻ എന്ന സ്ഥാനപ്പേരുള്ള ചെമ്പകശ്ശേരി രാജാവിനോടും ഇതിൽ താൻ വരപ്രാത്ഥന ചെയ്യുന്നുണ്ട്. നമ്പിയാരുടെ ജീവിതത്തിലെ ഉത്തരഘട്ടത്തിൽ താൻ ആശ്രയിക്കുവാനിടയായ തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവിനെപ്പറ്റിയോ, തനിക്കു അക്കാലങ്ങളിൽ പരിചിതമായിത്തീർന്ന ഭക്ഷണതിരുവിതാംകൂർ ക്ഷേത്രങ്ങളേപ്പറ്റിയോ ഇതിൽ യാതൊന്നും സൂചിപ്പിച്ചു കാണുന്നില്ല. തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവിന്റെ സംരക്ഷണകാലമായതിൽ പിന്നെ താൻ രചിച്ചിട്ടുള്ള കൃതികളിലെല്ലാം ആ രാജവംശസ്തുതിയെ താൻ പുറസ്തരിച്ചു കാണുന്നതിനാൽ തിരുവിതാംകൂർ രാജാവു ചെമ്പകശ്ശേരിരാ

ജം പിടിച്ചുടക്കിയ കാലത്തിനു മുമ്പുതന്നെയായിരിക്കണം താൻ ഈ കൃതി രചിച്ചിട്ടുള്ളത്. അതുകൊണ്ടു ചെമ്പകശ്ശേരിരാജപ്രസാദി അസ്സമിച്ച ന്റന-ന മുന്പത്രേ ഇതിന്റെ ഉത്ഭവകാലം. എന്നാൽ ആദ്യനമ്പരയേ ഇതിലെ സാഹിത്യഗുണം ഓക്കുവോറു നമ്പിയാരുടെ കവിതയ്ക്കു നല്ല തഴക്കവും, പക്ഷതയും താൻ ഇതു രചിച്ച കാലമായപ്പോഴേയ്ക്കും സിദ്ധിച്ചിരിക്കണമെന്നു അഭിപ്രായപ്പെടേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ ന്റന-ന മുന്പുള്ള തന്റെ ആദ്യഘട്ടത്തിന്റെ എത്രയും ഒടുവിൽ തന്നെയായിരിക്കണം, നമ്പിയാർ പ്രസ്തുത കൃതി ചമച്ചിട്ടുള്ളത്.

പാക്കനാരുടെ വംശജനായ പറയൻ പറയുന്നതായിട്ടാണ് ഈ ജാതിയിലുള്ള തുള്ളക്കഥകളെ നമ്പിയാർ അവതരിപ്പിച്ചുകാണുന്നത്. അതുകൊണ്ടു മറ്റു ചില കൃതികളുടെ പ്രാരംഭത്തിൽ കാണുന്നപോലെ മന്ത്രിയേക്കാണോ, ശാസ്ത്രബ്രാഹ്മണനേക്കാണോ കഥ പറയിക്കുവാനുള്ള മറ്റു കൃത്രിമസന്ദർഭങ്ങളെയാണു ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടുവരേണ്ട ആവശ്യം പറയൻതുള്ളലിനില്പതെന്നു. പാക്കനാരാ തദപ്രശജന്മാരും വലിയ തത്വജ്ഞാനികളായിരുന്നതിനാൽ അവരുടെ പറച്ചിലായിക്കാണിച്ചിരിക്കുന്ന തുള്ളലുകളിൽ നമ്പിയാർ റളരെ ഉചിതമായ വണ്ണം, കഴിയുന്നത്ര തത്വചിന്തകളും ഭക്തിചരിത്രാത്മസൃഷ്ടികളും യഥോചിതം സംഘടിപ്പിക്കാറുണ്ട്. ഭ്രാന്തകാക്കയും ഭുവിനോടലാലസത്വവും നിമിത്തം ദുർവൃത്തികളിലേപ്പെട്ടു.

“കാലങ്ങൾ വൃഥാതന്നെ കഴി”ച്ചുപോരുന്ന മനുഷ്യരുടെ മനുശ്രദ്ധിക്കായി, “കാലകാലൻഭഗവാന്റെ ചരിതങ്ങളുര ചെയ്യാൻ” താൻ മുതിരുന്നു എന്നും എന്നാൽ “ചണ്ഡാളൻപ

നത്താലും നല്ലതെങ്കിൽ ഗ്രഹിക്കേണം; ഭാരതീയൻ വിലാസങ്ങൾക്കൊക്കുമേതുംഭേദമില്ല”

യെന്ന തത്വമനുസരിച്ച് അതിനെ ജനങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കണമെന്നും ഉള്ള മുഖവുരയോടുകൂടിയാണ് കഥ ആരംഭിക്കുന്നത്.

ഈ കഥയിലെ സന്ദർഭമെന്തെന്നാൽ മദ്ധ്യപ്രകൃതി ഏവർക്കുംനേരത്തുകമെന്നുള്ളതത്രേ. തപ കഥാസാരം. ശ്ലോകരിയുടേകതിശ്രദ്ധയും, ഐശ്വര്യസമൃദ്ധിയും, വികാസശക്തിയും തികഞ്ഞിട്ടുള്ള അസുന്ദരമാണത്രീപുരം. ഈ ഗുണങ്ങളുടെ ഏകോപിച്ചുള്ള സാന്നിദ്ധ്യം ഏവർക്കുംനേരമസ്ഥിതിയേ പ്രദാനം ചെയ്യത്തക്കതുമാണ്. എന്നാൽ ഇത്രയുമല്ല ഇതിൽപരം വല്ല ഗുണങ്ങളുണ്ടെങ്കിൽ അവയെല്ലാം കൂടി തികഞ്ഞിരുന്നാലും,—ഈ ഗുണങ്ങൾക്കു പ്രയോഗബലവും, ഐക്യബന്ധവും കൊടുത്തു ഉടമസ്ഥന്റെ മാനൽസ്ഥിതിയേ സംരക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് ആത്മബോധജന്യമായ സാക്ഷാൽ വിനയഗുണമൊന്നുമാത്രമാകുന്നു. ശ്രീപുരന്മാർക്ക് ആത്മബോധമാകട്ടെ, തജസ്വിയായ വിനയഗുണമാകട്ടെ, ഇല്ലാതെയിരുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹർ വളരെ തപഃശ്ലേഷം അനുഭവിച്ചു ആജ്ഞിച്ച ഐശ്വര്യപ്രതാപങ്ങളെല്ലാം സത്തുക്കളെ ദ്രോഹിപ്പാനായി വിനിയോഗിക്കയും, തദനന്തരം അവർക്കു വന്നുകൂടിയ സമസ്തലോകവൈപരീത്യം നിമിത്തം ഉദ്ദീപിതമായ വിശ്വനാഥനീരസാഗ്നിക്ക് അവർ ഇരയായിത്തീരുകയും ചെയ്യുന്നു.

ലൗകിക സ്ഥിതിഗതികളേപ്പറ്റി ചില സാരദീയ സംഗതികൾ, ത്രിപുരന്മാരുടെ ചരിത്രത്തിൽനിന്നും നമുക്കു ഗ്രഹിക്കത്തക്കതായുണ്ട്. ദേവന്മാർക്കുപോലും അജ്ഞയായിത്തീർന്ന ത്രിപുരന്മാരുടെ ഐശ്വര്യസമൃദ്ധിയും, മനുഷ്യവത്തിലുള്ള

കാരണമെന്ത്? അവരുടെ ഏകാഗ്രഹിപ്പുയോടുകൂടിയ തപസ്സ് ഒന്നുമാത്രമാണെന്നുള്ളതിന്നു തക്കമില്ല. തപോവൃത്തിയുടെ കാര്യം എന്തെന്നാൽ അതിശ്ലേഷങ്ങൾ അനുഭവിച്ചും സ്ഥിരോദ്ദേശ്യം നിവൃത്തിച്ച് കിട്ടുവാൻ നിരന്തരം പരിശ്രമിയ്ക്കുന്നതാണു്. അതിശോഭനമായ തപസ്സിലേപ്പെട്ടിരുന്നപ്പോൾ ഈ ത്രിപുരമാർദ്ദം,

“വെയിലുതട്ടിശ്ശരീരങ്ങൾ കോലുപോലെ മെലിഞ്ഞാൽ തോലുമുക്കിച്ചുളിഞ്ഞിട്ടും ഭാവമേതും പകർന്നില്ല.”

എന്നുപറഞ്ഞു കാണുന്നിടംകൊണ്ട് അവർ അനുഭവിച്ച ശ്ലേഷങ്ങൾ എത്രബഹുലങ്ങളെന്നും അതുകൊണ്ടെന്നും ഭാവം മറയ്ക്കെ പിന്നെയും തപസ്സുചെയ്യുന്ന, അവരുടെ നിശ്ചയബുദ്ധിയും പ്രവർത്തിതല്പരതയും എത്രസ്തുതാർഹമെന്നും മനസ്സിലാക്കാം. എന്തുതന്നെയായാലും അവരുടെ ഉദ്ദേശം സാധിച്ചു കിട്ടാതെ ഒഴിഞ്ഞുമാറാൻ ഭാവമില്ലെന്നു അവർ നേരേ ബ്രഹ്മസന്നിധിയിൽരുന്നതും അറിയിക്കുന്നതിപ്രകാരമാണു്.

“ഭംഗിവാദക്കാനുരദചെയ്താൽ കൂടുകിടന്നുറിഞ്ഞാലും ചിന്തകൊണ്ടും കണക്കില്ലകിട്ടിയല്ലാത്തയ്ക്കില്ല”

ഇത്തരത്തിലുള്ള പരിശ്രമശീലം ജയദഹതുകമായിട്ടല്ലാതെ അന്യഥാ പരിണമിയ്ക്കില്ലെന്നു നാം അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാണു്. പ്രയത്നശ്ലേഷം ഭാവിയിൽ നമുക്കു സുഖം തരുന്നതാണെന്നു ധൈര്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടുവേണംനാംഎപ്പോഴും പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതു്. എന്നാൽ വിനയവാനുരല്ലാത്തവർ ഇപ്രകാരമുള്ള സുഖസ്ഥിതിയിലെത്തുന്തോറും പ്രായേണ മദാഡരാധിത്തിരാരണ്ടു്. അങ്ങിനെയാണു് ത്രിപുരമാർദ്ദം പററിയതു്. അവരുടെ കലശതൃക്കളായ ദേവന്മരെ അവർ തോല്പിക്കുമാത്രമല്ലാ ചെയ്യുന്നതു്.

പിന്നയോ തങ്ങൾക്കു വന്നുകൂടിയിരിക്കുന്ന മദാധികൃത്താൽ ധർമ്മനീതിവെടിഞ്ഞിട്ടു ഭ്രമോക്തമുള്ള സാധുമന്ത്രിസാമന്തേ യും, പാതാളവാസികളേയും നിഷ്കൃഷ്ടനും മദ്രിക്കയും കൊള്ളയി ടുകയുംചെയ്യുന്നു. ശക്തിയുക്തന്മാരായി ഭവിക്കുമ്പോൾ പൂർവ്വൈരികളെ ജയിക്കുവാനുദ്യമിക്കുന്നതു് ലോകപ്രകൃതി യ്ക്കു അനുസരണമായ വൃത്തിതന്നെ. അങ്ങനെയുള്ള പോ രാട്ടങ്ങൾക്കു് അപ്പോൾ തക്കയുക്തിവാദങ്ങളും കാരണങ്ങളും ലോകർ, ത്രിപുരന്മാരേപ്പോലെ ഉൽഘോഷിച്ചു മറുത്തുവരുടെ മുമ്പിൽ ന്യായസ്ഥരെന്നു ഭാവിക്കാറുണ്ടു്. ഒന്നാമതായിതാ രകാസുരനായ അച്ഛനേയുമിവർതന്നെ തച്ചുകൊല്ലിച്ചതും പി ന്ന; രണ്ടാമതായി, തങ്ങളുടെ പൂർവ്വികന്മാരായ അസുരവർഗ്ഗ കരുടെ സാമ്രാജ്യത്തോടുകൂടി പാലാഴികത്തറ കിട്ടിയ ദിവ്യസാ ധനങ്ങളിൽ,

“അത്രമാത്രമൊന്നുപോലുമില്ലെന്നതിന്നു്”

നറുകകയുണ്ടായിട്ടില്ലെന്നതും, മൂന്നാമതായി, സ്വകലദൈവമാ യി സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള.

“ശങ്കരനാമതിലൊന്നും കൊടുത്തില്ലെന്നതേയല്ല

ശങ്കവിട്ടുഭഗവാന്നേ കാളഭൂഷംകുടിപ്പിച്ചു.”

എന്നുള്ളതും, നാലാമതായി, ശിവനെതോലുമുടിപ്പിച്ചു, അസ്ഥി യുമണിയിച്ചു, കചാലവും കൊടുത്തു കാട്ടിൽ നടന്നുതെണ്ടി വെ ണ്ണീറടിക്കുമ്പോൾ അനുവദിച്ചിരിക്കുന്നതു് ദേവന്മാരുടെ അലസ തകൊണ്ടാണെന്നുള്ളതും എല്ലാംകൂടി ഒതുങ്ങുന്നതോടുകൂടി ദേവന്മാരായ ആ

“ഓച്ചുക്കുടർക്കിന്നുതന്നെനിഷ്പ്രകാശംവരുത്തണം”

മെന്നും; ത്രിപുരന്മാർക്കുതോന്നുന്നതു് ഒരു കണക്കിനുസമാഭാവി കമെന്നു വെയ്ക്കുക. പക്ഷേ ഭ്രമോക്തമുള്ള മന്ത്രിയും പാതാ

ഉവാസിക്ളും ത്രിപുരന്മാരോടു എന്തുപിഴച്ചു? അഥവാ മൂന്നു ലോകങ്ങൾക്കും അധീശന്മാരാകണമെന്നുള്ള മോഹമാണെങ്കിൽതന്നെയും, അവർ ധർമ്മയുദ്ധമല്ലേ ചെയ്യേണ്ടിയിരുന്നത്? ത്രിപുരന്മാരുകൊടു, അവരുടെ സ്വേച്ഛാപ്രഭുത്വത്തെക്കേവലം കായികശക്തികൊണ്ട് നിഷ്ഠൂരവും നിഷ്പുണ്ഡവും ആയ വിധത്തിൽ എവിടെയും സ്ഥാപിക്കുവാൻ ഉദ്യമിച്ചു.

“സ്വപ്സുന്ദരിമാർവിളങ്ങിനവീടുതേടിനടക്കയും
സൗസന്ദരിവളുകൾപിരിവളതാലിമാലാപറിക്കയും
കണ്ഠരാമവരംഗനാജനകണ്ഠസുത്രമറക്കയും”

എന്നിങ്ങനെയുള്ള ഭൂതദ്വന്ദ്വജാൽ

“പാരിലുള്ളപുരങ്ങളുംനഗരങ്ങളുംവിഭവങ്ങളും
സ്വർമ്മാതുനശിക്കുമാറുപരാക്രമങ്ങൾ”

കാട്ടിയതാ, ആയുധം താഴെവെച്ച് അഭയം ഇരക്കുന്ന ശത്രുരാജാക്കന്മാർക്കു ജീവരക്ഷ നൽകേണ്ട ധർമ്മം വിസ്മരിച്ചു

“ക്ഷോണിപാലപ്രവരന്മാരസുരധീശന്മാർതന്റെ
ബാണവുമേറ്റാ യേററുപടത്തോറുവില്ലാററു
നാണവുംകൊട്ടൊരുപോലെതഃസ്തവീണവണങ്ങിയ”

പ്പോൾ, അവരുടെ “പ്രാണഹാസി”വരുത്തിയതും അതിനീചമായ ഹിംസവൃത്തിയെന്നു പറയാനുള്ള. ഈ ഭൂഷ്ണവർത്തികൾ ഒടുവിൽ അനുശ്യാപർന്നാമമയേ വിനാശത്തെക്കൂടി അവർക്കു വരുത്തിക്കൊടുക്കുന്നു. ചുരുക്കത്തിൽ, പ്രയത്നശ്ലേഷത്താൽ ഭാവിസുഖാനുഭവവും, മദാസ്ഥതയോടുകൂടിയ സുഖാനുഭവത്താൽ, വിനാശവും സാദവിക്കയെന്നുള്ളതു ലോകരീതിയുടെ സാർവത്രിക ലക്ഷ്യമാണത്രെ. സുഖാനുഭവത്തിലുള്ള തല്പരത മദത്തെ ഉണ്ടാക്കാതെയിരിക്കയില്ലെന്നുള്ള തത്വം വിചാരിക്കുമ്പോൾ ഈ ഭൂ

വിതവ്യങ്ങൾ തന്നെയാകുന്നു, ലോകപ്രകൃതിയിൽ കണ്ടുവരുന്ന ഉദയഭിവൃദ്ധിക്കുയരൂപത്തിലുള്ള സ്ഥിതിഭേദങ്ങൾക്കു നിദാനമെന്നു ആർക്കുതന്നെ ബോധപ്പെടുകയില്ല?

ആസ്തികൃബുദ്ധിയിൽ സ്ഥിരവിശ്വാസം മനുഷ്യർക്കു ഏറെയും അത്യാവശ്യമാണെന്നുള്ള സാരമേറിയ പാഠവും ഈ കഥയിൽനിന്നു നാം ഗ്രഹിക്കണം.

“പരമാർത്ഥാകളെല്ലാമസത്യം കാണാത്തതെല്ലാം”

എന്ന വാദത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി

“ജീവനാശംവന്നുപോയാലൊരുവസ്തുപിന്നെയില്ല
ഭേദങ്ങൾനശിക്കുമ്പോൾ ഭേദിക്കുംകൂടുന്നശം”

എന്നു സമർത്ഥിപ്പോൻ ശ്രമിക്കുന്നാസ്തികമതസ്വീകരണംവിവേകബുദ്ധിയുള്ളവർക്കു സംഗതമായ്യിരിക്കയില്ലെന്നു. നേരേമറിച്ചു സൂചനകൾക്കും അതിലും വിശിഷ്ട താല്ക്കാലികസുഖത്തിൽ മുഴുകി ഭ്രമിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരുതരം അന്തസ്സാരവിചിന്തയ്ക്കും മത്രമേ ഈ വാദം ആസ്തികവൈകല്യത്തെ ജനിപ്പിക്കുകയുള്ളൂ. ജാഡ്യസൂചനകളെല്ലാം കൂടുതൽ സൗകര്യം ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുന്ന മതവിശ്വാസങ്ങളെ തേടുന്നവർക്കു ത്രിപുരാരോപനത്തിലെ ബൗദ്ധഗുരുവിന്റെ ചാപകഭാഷ്യം സവീകാർത്ഥമായിരിക്കുമെന്നു സമ്മതിച്ചേ തീരൂ. ത്രിപുരന്മാർ ഈ പുതിയ മതചരിവടത്തകുരുവിന്റെ ജാടവാക്യങ്ങൾ കേട്ടു ബുദ്ധി പകച്ചു നാസ്തികനായി ഭവിക്കുന്നത്, അവരുടെ അമിതമായ സുഖരഹിതതയും മടംഗികൃത്താലുണ്ടായ തമോവൃത്തിയും കൊണ്ടുതന്നെയാണു്.

വിശേഷിച്ചും ത്രിപുരന്മാരുടെ ഈ മതചരിവടത്തിൽ വേറൊരുതരം ധർമ്മവിഭ്രംശംകൂടി അന്തർവിച്ചിട്ടുള്ള

തായിക്കാണാം. എന്തെന്നാൽ ഏതൊരു ഫേതുനിമിത്തം തങ്ങൾക്കു സകല ഐശ്വര്യങ്ങളും ലഭിച്ചുവോ ആയതിനെ ഒട്ടവിൽ നിദിക്കയെന്നുള്ളത് പാപിഷ്ഠമായ കൃതഃപ്ലുത തന്നെയാകുന്നു. ഒരുവന്റെ സർഗ്ഗതീക്ഷ നിദാനമായ, ദേവനോ, മനുഷ്യനോ, മൃഗമോ, മരമോ എന്തുമായിക്കൊള്ളട്ടെ, ആ നിദാനത്തെ അവസ്ഥാനുസരണം ആരാധിക്കുകയോ ആദരിക്കുകയോ, സ്നേഹിക്കുകയോ സ്തുരിക്കുകയോപോലും ചെയ്യാത്തതു പാപലക്ഷ്യവും നാശഫേതുകളും തന്നെ. ത്രിപുരന്മാരുടെ മദമൂർഛാബലങ്ങളിൽ അവരോടെതിർക്കുവാൻ ഇന്ദ്രശക്തികൾക്കു ധൈര്യം കൊടുക്കാതെ ഇരുന്നതു തന്നെയും, ഇവർക്കു ശിവന്റെ ആനുകൂല്യമുണ്ടെന്നുള്ള പരബോധമൊന്നുകൊണ്ടു മാത്രമാണ്. അങ്ങിനെ തങ്ങളുടെ ആദ്യാദ്യഭയത്തിനും പിച്ഛാലത്തെ സംരക്ഷിയ്ക്കും കാരണക്കാരനായ ശിവമൂർത്തിയെ ഇവർ ബാഹ്യതാപസന്റെ വാചാലതാം വിശ്വസിച്ചു പല തരത്തിൽ അനാദരിക്കയും, അപവദിക്കയും ചെയ്തപ്പോൾ, ആശിവനും ത്രിപുരന്മാരുടെ ശത്രുസംഘത്തിന്റെ നേതൃത്വം സ്വയമേവ വഹിച്ചു “ഉച്ചിയറച്ചു കൈകൊണ്ടു ഉദയക്രിയചെയ്താ” തെയിരിപ്പാൻ ഗത്യന്തരമില്ലാത്ത ഒരു സ്ഥിതിഭേദത്തെ ഈ ത്രിപുരന്മാർ സ്വയംകൃതാനന്ദത്താൽ വരുത്തിവെയ്ക്കുന്നു.

ഇനിയും പെന്താണികസങ്കല്പാനുസരണം മറ്റു ചില തത്വങ്ങളേയും പ്രസ്തുത കഥ ഉദാഹരിക്കുന്നുണ്ട്. തപസ്സെന്നല്ലാ എല്ലാ പ്രവൃത്തികളും സകാമമെന്നും നിഷ്കാമമെന്നും ഇങ്ങിനെ രണ്ടു തരത്തിലായി വിഭജിക്കപ്പെടാവുന്നതാണ്. പ്രത്യേകമായുള്ള ഉദ്ദേശങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുവാൻ ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തികളെല്ലാം സകാമവൃത്തിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഫലലോഭമുള്ളതായുള്ള കൃത്യാനുഷ്ഠാനങ്ങൾക്കു നിഷ്കാമവൃത്തിയെന്നു പറയാം.

“അമരവരപുരമമരവതിനൊരുവിരുതു്”

ഭവിക്കണമെന്നുള്ള പ്രത്യേകോദ്ദേശത്തോടുകൂടി ത്രിപുരന്മാർ ചെയ്യുന്ന തപസ്സ് അതിനാൽ സകാമമായുള്ള ഒരു അനുഷ്ഠാനമാണ്. ഇവിടെ ഉദ്ദേശ്യത്തിനു സർവ്വ പ്രാധാന്യവും ഈശ്വരഭക്തിക്കു കേവലം ഒരുപകരണസ്ഥാനവും മാത്രമേ ഉള്ളൂ. എന്നതിനാൽ ഇപ്രകാരമുള്ള തപോനുഷ്ഠാനങ്ങളെന്നും യഥാർത്ഥമായ ഈശ്വരഭക്തിയാൽ പ്രേരിതങ്ങളായിരിക്കയില്ല. ത്രിപുരന്മാർ അവരുടെ ഉദ്ദേശം സാധിച്ചുകിട്ടിയപ്പോഴേക്കും നിഷ്കളങ്കവും യഥാർത്ഥമായ ഭക്തി ശിവന്റെ പേരിലില്ലെന്ന് ഏവരേയും ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്ന കൃത്യമാണ്, ഈക്കഥയിലെ ബൈബിൾതാപസൻ നിർവ്വഹിക്കുന്നത്. സ്ഥിരമായ ഈശ്വരവിശ്വാസമുള്ളവരായ ചെവിക്കൊള്ളാത്ത ചാവറകൾക്കു ണ്ടിടമതെ നിരന്തരമായ ഐഹികസുഖാനുഭവത്തിനു ഒരു നല്ല വഴിയായി ബൈബിൾതാപസൻ പ്രസംഗിച്ചതു കേട്ടു ത്രിപുരന്മാർ ഉടനെ ആ മതം സ്വീകരിക്കുകയുണ്ടായ സാഗതി അവരുടെ ഭക്തിശൂന്യതയ്ക്കും സുഖലോലുപതത്തിനും നല്ല ലക്ഷ്യങ്ങളായിത്തീർന്നു.

ദേവന്മാരും അസുരന്മാരും പുണ്യപാപസ്ഥിതികളനുസരിച്ചു പ്രാബല്യം പ്രാപിക്കുവാൻ തുല്യാവകാശമുള്ള രണ്ടു വർഗ്ഗക്കാരത്രേ. ഒരു കാലത്തു ദേവന്മാരെന്ന് സ്ഥാനപ്പേരോടുകൂടി സ്വർഗ്ഗലോകത്തു അധിവസിച്ചു സുഖമനുഭവിക്കുന്നവർ, അവരുടെ സുകൃതക്ഷയത്തോടുകൂടി പിൻക്കാലത്തു് അസുരന്മാരായിത്തീരുകയും അതേവരെ അസുരന്മാരായിരുന്നവർ തൽസ്ഥാനത്തു പുണ്യപ്രാഭവംകൊണ്ടു ദേവത്വം പ്രാപിക്കയും ചെയ്യാറുണ്ടെന്നാണു പുരാണം ഘോഷിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടു തന്നെയാകുന്നു അസുരന്മാർ “പൂർവ്വദേവന്മാർ” എന്ന

അഭിധാനവും സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ചിരകാലം നിബ്ബാധമായി അനുഭവിക്കുന്ന സുഖസ്ഥിതി ഇപ്പറഞ്ഞ രണ്ടു കൂട്ടരേയും ഒരു പോലെ കാലാന്തരത്തിൽ ഗവിഷ്ഠരാക്കുന്നു. ഈ അവസരങ്ങളിൽ അർഹവരുടെ ശർവ്വ ശമിപ്പിക്കത്തക്ക ഒരു സംഭവങ്ങൾ ഈശ്വരവിലാസത്താൽ വന്നുകൂടുന്നതായും തന്നിമിത്തം ആ ശർവ്വ ശമിച്ചാൽ പിന്നെയല്ലാം ദൈവാൻ ഗ്രഹത്താൽ പൂർവ്വൽപ്രശാന്തമായ് ഭവിക്കുന്നതായും പുരാണ കഥകൾ കൂടക്കൂടെ കാട്ടിത്തരുന്നു. ഇതുപോലെ ദേവന്മാർ സുഖപ്രമത്തയാൽ ഗവിതന്മാരായി വീഴ്ത്തിച്ച ഒരുവസരത്തിലാണ് ത്രിപുരന്മാർ ആവിർഭവിക്കുകയുണ്ടായതെന്നു,

“ഗവാദിനശിച്ഛോരുഗീവാണപ്രധാനന്മാർ
നിവാദമുരചെയ്തു സർവ്വവണങ്ങളുമ്പോൾ”

പാപതീർത്ഥി ത്രിപുരമനത്തിന്നൊരുവെട്ടുന്നതായി ഒടുവിൽ പടഞ്ഞിരിക്കുന്നിടംകൊണ്ട് ഉദ്ധരിക്കേണ്ടതാണ്. ദേവലോകത്തു ചെന്ന താരകാക്ഷൻ യുദ്ധം നേരമിച്ചപ്പോഴേയ്ക്കും

“പാരാതെസ്വന്മരങ്ങൾക്കോടി കിലേക്കോടി
തേരീനങ്ങളുൾചാടി ദൂരത്തിന്ദ്രനുംപോയി”

എന്നു വെട്ടിയിരിക്കുന്നതിൽനിന്നു ഭീരുവായ ദേവേന്ദ്രന്റെ പരാജയം എത്രമാത്രം ജഗദ്ഗ്ലാവഹമെന്നു,

“പാരംഭീതനാം ജഭേവൈരികും സുരന്മാർക്കും
ഭീരുക്കളെന്നുതന്നുപോരുവീണിതക്കാലം”

എന്ന ദയനീയാവസ്ഥയെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന ദേവന്മാരുടെ ശർവ്വ എന്തുമാത്രം ശമിച്ചിരിക്കണമെന്നു ഗ്രഹിക്കത്തക്കതാണ്ല്ലാ.

ശിവൻ പ്രധാന്യത്തെ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുകയെന്നുള്ളതാണ് ഈ കഥയുടെ ചെറുതാണികമായ മുഖ്യോദ്ദേശം. ത്രിപുരന്മാരുടെ ആക്രമങ്ങളെക്കുറിച്ചും ദേവന്മാർ ചെന്ന പരാതി പറയുന്നതു കേട്ടു പത്മനാഭസ്വാമിപോലും

“ഞാനൊരത്തരം നിരൂപിച്ചാലിതിനുപോലും വഴിയില്ല
ദാനപന്മാരുടെ സുപാപവതീവല്പനേ ജ്ഞാ
ശോകമെല്ലാം ശമിപ്പിക്കും ലോകനാഥൻ ചന്ദ്രചൂഡൻ
ആകലപ്പെട്ടവക്കെല്ലാം മേകബന്ധുഭയാസിന്ധു”

എന്നു് അഭിപ്രായപ്പെടണമെങ്കിൽ ത്രിമൂർത്തികളുടെ ഇടയിൽ ശിവനുള്ള സ്ഥാനം മറ്റൊരു ഉഗ്രമനു സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ടല്ലോ.

നന്ദിയാർക്കു സമജമായുള്ള കവിതാമധ്യസ്തം ഇതിനേ ആദ്യത്താ ആസ്വാദ്യമാക്കുന്നുണ്ടു്. ഇക്കവിതയ്ക്കു് ചുറ്റുമുള്ള സംഗതികളേ കഥാസന്ദർഭങ്ങളാക്കലാൽ കവിതാ പ്രയോജിച്ചു ഫലിപ്പിക്കയാ അഭ്യർത്ഥിക്കുന്ന സ്വഭാവം. വർണ്ണസംഗ്രഹിച്ചേപ്പറ്റിയുള്ള പൂണ്ണബോധം കേൾവിക്കാരിൽ ജനിപ്പിക്കയും ചെയ്ക പതിവാണ്. അതിലേയ്ക്കു ഇതിൽ കുന്നുന്ന ചില ലക്ഷ്യങ്ങൾ ഇവിടെ പറയാം.

അന്നത്തെ നാടുവാഴികളുടെ സന്നിധിയിൽ മൂക്കിൽ വിരലും തള്ളി, പത്മപുഷ്പവുമെടുക്കിക്കൊണ്ടു് “പള്ളിശ്രാവിമേലേറി” നിന്നു കാഴ്ച ഉണർത്തുകവാൻ ചെന്നു നില്ക്കുന്ന യജമാനന്മാരേയ്ക്കു്,

“നാട്ടിലെങ്ങുമനസ്സെങ്ങൊടുമില്ലാത്ത കാലത്തിൽ
വാളെടുക്കുന്നവനൊക്കെ വെളിച്ചപ്പാടന്നുപോല ല”
എഴുത്തുകാരെക്കണ്ടു നടന്നു പ്രഭുതപം ചമഞ്ഞു്”

“തല്ലുന്നതുപതിക്കു തിന്നുന്നാസചിവന്മാർ,” എന്നു മട്ടിൽ ഭേളും കാട്ടി പെട്ടകാക്കട്ടകാക്കട്ടിപ്പട്ടരും വാലിയക്കാരും മറുമായി ഞെളിഞ്ഞു നടന്ന യജമാനന്മാരും അവരുടെ കാര്യക്കാരന്മാരും ഇപ്പോൾ വല്ലാതെ “താളംപിഴ”ച്ചെന്നു വന്നപ്പോൾ,

“കാര്യക്കാരന്മാരളെ കാശ്ശികിട്ടാനളുതല്ല
കാര്യസ്ഥന്മാർക്കുപിന്നെ കാര്യശ്രേയവുംവേണ്ടു.”

എന്ന സ്ഥിതിയിൽ കോയിക്കൽ ഏഴത്തു പാട്ടയോലപ്പണപ്പിരവും നിന്നു തെളിഞ്ഞിരിഞ്ഞു ചുറ്റിയഴയുന്നവരേയും, നമ്പിയാർ ഈ കൃതിയിൽ അവിടവിയുടെയായി ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു തരുന്നു. “റെറവാളും പരിചയും പത്തിവാളും കോപ്പുവാളും” മുതലായ ആയുധങ്ങളോടുകൂടി അന്നത്തെ യോദ്ധാക്കളുടെ “കച്ചകെട്ടി മുക്കി നല്ലൊരു വാലുമിട്ടൊരു സുന്ദര”മായ വേഷവിശേഷവും “നൂറും മഞ്ഞളുംകൂട്ടിയണിഞ്ഞുകൊണ്ടും” “അരി കൊണ്ടും കരികൊണ്ടും വരച്ചും” ഉള്ള ഓരോ നാട്ടുവേഷപ്രകൃതിയും

“കച്ചമുണ്ടുതൊറിഞ്ഞുടുത്ത
പച്ചമുക്കിനകച്ചമുണ്ടതി-
മെച്ചമുക്കിനകോപ്പെടുത്തും”

ഉള്ള ആവശ്യാനുസരണവേഷക്രമവും നമുക്ക് ഇതിൽ തെളിച്ചു കാട്ടിത്തരുന്നു.

“വെള്ളവെറിലജാതിപത്രികപാക്കുതുകുപുകേയും”
മുതലായ താങ്ങുലോപകരണങ്ങളേയും

“കുങ്കുമപനിനീരുചന്ദനം” മുതലായശീതോപചാരദ്രവ്യങ്ങളേയുൾക്കൊള്ളുന്ന പരിഗണിക്കുന്നുണ്ട്. വയോവൃദ്ധന്മാരായ നായന്മാരടേയും പരദേശബ്രാഹ്മണരുടേയും മൂത്ത മാപ്പിളമാരുടേയും പ്രാകൃതസ്ഥിതികളേപ്പോലും ഇദ്ദേഹം പരാമർശി

ക്കാരെ വിടുനില്ല. ത്രിപുരന്മാരുടെ അസുരഭടന്മാർ ഭൂമിയിൽ വന്നിറങ്ങിയ ഉടൻ കള്ളും കുറ്റപ്പമെല്ലാമാണ് അനേകപിടിക്കുന്നത്. ഉടനേ നായന്മാർ

“പായുംകുട്ടിലുംവീടുംമേലെയെന്നാകിലുത്തന്റെ

കായംകിട്ടും”മെന്നുമാത്രം

നിനച്ചുകൊണ്ടു ഓടുന്നവരായും മറ്റുചിലർ

“അടുക്കളയ്ക്കകംപുക്കുകിടപ്പെല്ലാമടുപ്പിൽത്തന്നെ”

യായി കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നതായും ആരഭത്തിൽ വണ്ണിച്ചുകാണുന്ന ക്കിലും മറ്റൊരുഭാഗത്തു ചാക്കുചുരെന്നൊരുവൻപൻ എഴുന്നേറ്റു തൊക്കൽവാളുംപരിചമുതക്കരത്തിലെടുത്തുകൊണ്ടുതന്നെത്തിൽചാടിനിന്നുചുറ്റുന്നിന്നങ്ങൊരുപേരെ പറ്റത്താണുകളിച്ചപ്പോളുറുമില്ലാതസുരന്മാർതോറുമണിക്കൊടുപുകാൻ” ഇടയ്ക്കി എന്നു വിചരിച്ചിരിക്കുന്ന സംഭവത്താൽ നായന്മാരുടെ പൂവീകായോധനമുണ്ടെന്നു നമ്പിയർ പരിപാലിക്കയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

കേരളീയർ പരിചയമുള്ള ചില സംഗതികളേ വണ്ണിച്ചു വർണ്ണകഥാഗതകളെ സാക്ഷ്യംകരിക്കുന്നതിൽ നമ്പ്യാർ വളരെ സാമത്വമുണ്ട്. ത്രിപുരന്മാരുടെ നിഷ്കളങ്കപ്രവൃത്തികൾ നിമിത്തം ഭൂമിയിലുണ്ടായ അത്യാഹിതങ്ങളെ കേരളീയർ മനസ്സിലാക്കിക്കൊടുപ്പാൻ നമ്പ്യാർ അംഗീകരിക്കുന്ന രീതി നോക്കുക.

ഓണമില്ല, വിഷുവല്ല, വേലിയില്ല വിളവില്ല

വാണകൂടാവസ്തുചാന്നുവാണിദവുനാസ്തിയായി

അന്തണർജ്ജപമില്ല യാഗമില്ല ഹോമമില്ല

എന്നിങ്ങനെ പല വിശേഷങ്ങളില്ലാത്തതും അവർ ചെയ്ത അഴിമതികളെ മറ്റൊരുദിക്കിൽ,

അവലത്തിനകത്തുചെന്നുബലിത്തിടമ്പുപറിക്കയും
കൊമ്പനന്നെക്കളപ്പിടിച്ചുപകെമ്പുണ്ടുമാടിക്കയും
മററം ചെയ്തിട്ട്

കളുത്തട്ടിൽക്കരയേറിത്തെയ്ത്തടുവന്നിടുന്ന
തായും മററം ഓരോ പരിചിതസംഗതികളെ വ്യക്തിരൂപേണ
പ്രദർശിപ്പിച്ചിട്ടാണു നമ്പിയാർ തന്റെ വർണ്ണസ്ഥിതിയേ/വി
ശദീകരിക്കുന്നത്. അതുപോലെതന്നെ അസുരശിപ്പിയായ മ
യന്നാ “ത്രിപുരന്മാർ ഭവനജാതീർപ്പൻ

അരവേണ്ടാവാളുവേണ്ടാ വാളിവേണ്ടാ വാളുവേണ്ടാ എന്ന
ല്ലാമത്രേ പറയുന്നത്. കലികാലപ്പകര്ച്ചയുടെ പ്രധാനലക്ഷ്യ
ങ്ങളായി പറയുന്നേക്കാണ്ടു കവി പ്രാരംഭത്തിൽ പറയിക്കുന്നതു
ഭവസ്ഥത്തിന്റെയും ബ്രഹ്മസ്ഥത്തിന്റെയും മുടിവുകളെ
യാണു്. ത്രിപുരന്മാർ മദ്യവും സേവിച്ചുകൊണ്ടു

നല്ലപാട്ടുകളുടേപ്പാടിയാടുകമെങ്ങു പഴയ്ക്കുന്നതും
ദേവേന്ദ്രനെ

“ചൊക്കണസമുണിത്തറുകൊണ്ടു തെണ്ടു”ക്കിറങ്ങണമെ
ന്നു ചന്ദ്രബിംബത്തേ ചാണയും, സൂര്യനെ ചൂണ്ടലും നക്ഷത്ര
ങ്ങളെ മുക്കാഹാരവും ആക്കിച്ചമയ്ക്കണമെന്നും ത്രിപുരന്മാർ
മുൻകൂട്ടി ആലോചിച്ചറയ്ക്കുന്നതാ

ആഹാരംകഴിച്ചുകൊണ്ടാഹാരയെന്നിരിക്കണം

എന്ന ചാവാകമതസാരത്തെ സമഷ്ടിയായി സൂചിപ്പിക്കുന്നതും
ഒരു പരദേശബ്രാഹ്മണനെക്കൊണ്ടു തന്റെ കുട്ടികളെയെല്ലാം
ചെട്ടിയിലിട്ടു രക്ഷപ്പെടുത്താൻ ശ്രമിക്കുന്നതും, അതിലും വി
ശേഷിച്ചു ചുമടുന്നേപ്പറ്റി ചോദ്യം ചെയ്യുന്ന മലയാളിയോടു
ഈ ബ്രാഹ്മണനെക്കൊണ്ടു തമിഴിൽ തന്നെ

“കെട്ടിലെന്നാകച്ചുകിടച്ചെളനക്കെന്നാ? മലയാളി!
കിട്ടുവാരുന്നാടത്തേക്കെടുപ്പോച്ചേറ്റുന്നചെല്ലായ്?”
പടയിൽപട്ടയക്കുന്നാചോട്ടുമെന്നാങ്ങറിയാമൽ
ഇടയിൽവന്നകപ്പേറ്റേൻഗ്രഹാചാരത്തിനാലേ”

എന്നു പറയിക്കുന്നതും ഏവരേയും സ്പ്രിഷുന്നെന്നൊത്തരം
ഫലിതപ്രയോഗങ്ങൾ തന്നെ.

കേരളീയരുടെ സംഭാഷണത്തിൽ സംധാരണ ഉപയോഗിച്ചുവരുന്ന പഴഞ്ചൊല്ലുകളേയും ശൈലിപ്രയോഗങ്ങളേയും താൻ ധാരാളമായി കവിതയിൽ കൂട്ടിയിണക്കാനുള്ളതുകൊണ്ടുതന്നെയാണു ആയതു പാണ്ഡിതപാത്രമേതെന്നോ ഏവർക്കും സഖസമാദകമായ് തീർന്നിരിക്കുന്നതു്.

- (൧) വാലേതുതലയേതെന്നറിയാത്ത പൂർണ്ണന്മാർ
- (൨) അന്നുവെട്ടുവാളിന്നുനെയിട്ടിരുന്ന ലോകമെല്ലാം
- (൩) ഉണ്ടച്ചോരുംമറന്നല്ലോ കണ്ടിലായ് ചുമഞ്ഞെടുല്ലോ
- (൪) പടിക്കൽപാറുപടന്നകിൽപാതിരേവക്കുന്നചോലെ
- (൫) ചുമരണ്ടകിലേനല്ല ചിത്രമുള്ളധരിച്ചാലും
- (൬) പയ്യകുത്തുന്മാഴ്ചഞ്ചക്ഷരകൊണ്ടുകണക്കുണ്ടോ
- (൭) ചോരണ്ടകിലേനല്ലകറികൊണ്ടുകണക്കുള്ള
- (൯) വാളെടുക്കുന്നവരെല്ലാം വെളിച്ചപ്പാനെന്നുപോലെ
- (൧൦) കുറുകോണേകൃതപാപം കുറുകോണേവിനിശ്രുതി
- (൧൧) കുതിരയ്ക്കുണ്ടകൊമ്പുണ്ടെന്നൊത്തൻപറഞ്ഞെന്നാൽ
- (൧൨) കയ്യിലേപ്പണിനുപിന്നെക്കണ്ണെയുംകൂടെവേണോ
- (൧൩) ഉറക്കത്തിൽപണിക്കത്തമൊത്തക്കുറുത്തതില്ല.

എന്നെല്ലാമുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ എത്ര സംസാരിപ്പിക്കുന്നു.

പുതുയേക്കങ്ങളിലും പാലേ വിറയ്ക്കുന്നതും, കരിമ്പിൻതണുക്കുന്നതും പാലേ പിടിച്ചാടിക്കുന്നതും, ക്ഷീരസംഗമവാരിപോലെ താടി വെളുത്തു നീണ്ടു കിടക്കുന്നതും, കേണിലെങ്ങാനൊരിടത്തു തുണുപാലായിരിക്കുന്നതും, ഓതുപാലേ ജപിക്കുന്നതും നമ്പി.മാരുടെ ഉപമസാരമുദ്രത്തിനുള്ള സാധാരണ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളത്രേ. ചിലപ്പോൾ പഴഞ്ചൊല്ലുകളേക്കാളു് നല്ല സാഹിത്യചമൽക്കൃതികളെ അദ്ദേഹം ഭംഗിയൽ മുടഞ്ഞുതീക്കാറുണ്ടു്. ത്രിപുരന്മാരുടെ ശിവഭോജത്തപ്പറി നാരദൻ ശിവനെ അറിയിക്കുന്ന തിരുക്കണ്ഠം.

ചന്ദനം മനോർത്തവൃക്ഷംകാഞ്ഞിരമാണ്ണിതിപ്പോൾ
മാലയെന്നുനിനച്ചുവവിശ്വസിച്ചുവസ്ത്രവെല്ലാം
കാലസപ്പുങ്ങളുമായികലഭോഷത്തിൻമൂലം

ജീവൻ പോയാൽ പിന്നെ പുണ്യപാപങ്ങൾക്കു പാത്രമായിരുന്നത്രേ സംബന്ധിച്ച യാതൊന്നും ശേഷിക്കയില്ലെന്നു മത്വിക്കുവാൻ ബലമുതാപസന്റെ ദൃഷ്ടാന്തം നേർക്കുക.

കാറുതട്ടിവിളക്കു ജ്വലകട്ടുപോയാലതിൽപിന്നെ
ആറുലോകെവെളിച്ചെണ്ണപകന്നാൽകത്തുമാറുണ്ടോ

അതുപോലെതന്നെ ത്രിപുരന്മാരുടെ ശക്തിയോടു കിടന്നില്ലാൻ തടയാക്കുകയില്ലെന്നു ദേവന്മാർ പത്മനാഭനോടറിയിക്കുന്നതു പല ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളേക്കൊണ്ടാണു്.

ഈതറപ്പാമ്പിൻവിഷമെല്ലാം പാറുകൾക്കുസഹിക്കാമോ
നീറിലുള്ളമുതലകൾ ചീറിവന്നുണ്ടുക്കുടമ്പാൾ
മാറിയാകുതവളയ്ക്കുങ്ങേറുപോവാൻമുതാമോ

ഭേദലോകത്തേ വിഭവങ്ങളെല്ലാം ഇങ്ങിനെ അവിടെ
ത്തന്നെ അസ്സമിച്ചു എന്ന സംഗതിയെ വ്യഞ്ജിപ്പിക്കുവാൻ

അഭേദകോണേകൃതാപാചാരംഭേദകോണേവിനശ്യതി
എന്നുദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നത് എത്ര പര്യാപ്തമായി പ്രയോഗിച്ചി
രിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ മറ്റു പലേടത്തും ഉത്തമദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ
കാണുന്നുണ്ട്.

ലോകോക്തിരൂപത്തിൽ നമ്പിയാർ ചില തത്വസാര
ങ്ങളെ ആവിഷ്കരിക്കാറുണ്ട്.

- (൧) വണങ്ങുന്നജനങ്ങളിലിണങ്ങുംഭേദന്മാരും
- (൨) പിണങ്ങുന്നജനങ്ങൾക്കു തുണചെല്ലാനാരുമില്ല.
- (൩) തുണമില്ലാത്തവരേക്കൊണ്ടിണങ്ങുകപ്രയാസമല്ല.
- (൪) തനിക്കിത്രബഹുണ്ടെന്നൊരിക്കലുംനിനയ്ക്കാതെ
മെനക്കെട്ടെങ്ങിരിക്കുമ്പോൾ കനക്കേടുംഭവിച്ചേക്കും
- (൫) അകപ്പെട്ടാലുള്ളയ്ക്കാലം വല്ലതെന്നാകിലുംചെയ്യാൻ
- (൬) ഉറററുംവന്നകപ്പെട്ടാൽ ക്രൂരകാഷ്ടമേതല്ല.

തന്നിച്ച (പ്രഭുതം നടിക്കുന്നു) നാണിയം, തണ്ടുതപ്പി
ചെണ്ടുകൊട്ടിക്ക, ചെമ്പിലേച്ചോറു തിന്നുക (രാജസേവയിലേ,
പ്പെട്ടുക) അമളിതാരം, മീശക്കൊമ്പൻ, താളംപിഴയ്ക്ക, പാട
പാക്ക (കാത്തുകിടക്കുക) കണ്ടാലറിയുക (ആട്ടുത്തെ അനുഭ
വംകൊണ്ടു പഠിക്കുക) പോംവഴി ശിക്ഷകളിക്കുക (വെറുത്തേവി
നോദിച്ചു കാലംകളയുക ; ധാവതിചെയ്ക (ഓടുക) എന്നി
ങ്ങിനെയുള്ള ശൈലികളും നമ്പിയാർ ഇതിൽ ധാരാളം പ്ര
യോഗിച്ചു ഭംഗി പിടിച്ചിട്ടുണ്ട്.

പ്രാസഭംഗി പറയൻതുളളലിന്റെ ഒരു പ്രത്യേക ജീവ
നാകയാൽ നമ്പിയാർക്ക് ഈ വിഷയത്തിൽ സാമാജമായുള്ള

പ്രയോഗമായ്തീർന്നു ഈ കൃതിയെ സാമാന്യതയിലധികം കണ്ണാ-
നന്ദകരമാക്കിച്ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ചില ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളെ ഇവിടെ
ഉദ്ധരിക്കാം.

- (൧) ഘോടകാലയജാലവും പലചോടകാലയവീടുകൾ
കുങ്കമാലയമങ്കണങ്ങളുമെങ്കെങ്കളിമാടവും
തങ്കശാലകളങ്കശാലകളങ്കശാങ്കിതമണ്ഡപം
കിങ്കരാലയമുങ്കശാലകൾ മങ്കമാരുടെവീടുകൾ
- (൨) തോറുപോയാൽ കേറുവാനും
പറുവാനുംതെറുവാനും
മാറുമില്ലാ വിധംചെറുമുറുമെന്നേപറയാവൂ.
- (൩) വഞ്ചിയുംസഞ്ചിയും വെള്ളികാഞ്ചിയുംകാഞ്ചനക്കോപ്പും
പഞ്ചവുംതഞ്ചവുംകിഞ്ചിൽപുഞ്ചിരിക്കൊഞ്ചലുംകഞ്ചൽ
അഞ്ചുമാറുള്ള ഭാവങ്ങളഞ്ചുമാറുള്ള പൊന്മാല
അഞ്ചുമാറുകളത്രങ്ങൾ നെഞ്ചിലേറുംവിനോദങ്ങൾ
- അത്ഥമേകേശം വരുത്തി സാഹിത്യത്തെനഷ്ടസാരമാക്കാ
തെങ്ങയതിനെ വഴിയൊവണ്ണം പോഷിപ്പിച്ചു് അലങ്കരിക്കത്ത
ക്ക പ്രാസപ്രയോഗവിലാസമാണു് കഞ്ചനംനവ്യാരുടെ കവന
ങ്ങളിൽ തെളിഞ്ഞു കാണുന്നതു്.

ത്രിപുരഭാരതം

പറയൻതുളുളൻ.

ഒന്നാം കളം.

പ്രണവത്വലൻഭവൻപ്രണവചാവനാകാരൻ
പ്രണയചേശ്വരൻലോകപ്രണയദായകൻവീരൻ
ത്രിണയനാത്മജൻധീരൻത്രിണീഭൂതശ്രീസംഹാരൻ
ഗണനാഹിനമാരോരോഗുണങ്ങളാകാശ്രയഭൂതൻ
ഗണപതിഭഗവാൻമേതുണയായിഭവി ക്ഷേണം
ക്ഷണനേരമടിയ്ക്കാതെവണങ്ങുന്നൻവടിവോടെ;
തണുത്തകണ്ണിണകൊണ്ടുതണുപ്പിച്ചിടണമെന്നെ
വണങ്ങുന്നജനങ്ങളിലിണങ്ങുംഭവതഃനാമം,
മണമുള്ളമലർതന്നിലണയുംവണ്ടുകൾചാലെ
പിണങ്ങുന്നജനങ്ങൾക്കുതുണചെയ്യാനായമില്ല
തണുലില്ലാത്തവൃക്ഷത്തെഗുണിക്കുമോചമികന്മാർ?
ഗുണമില്ലാത്തവരേക്കൊണ്ടിണങ്ങുംഫലമില്ല
രണഭീരുക്കളേവേണ്ടതവിച്ചമനാവനാക്ഷം
പ്രാണികൾക്കമനക്കാനിൽപ്രീണങ്ങൾവരുത്തുന്ന
വാണിഭംഗീവിലാസങ്ങൾവേണമെങ്കിൽസ്വധനമാരേ!
ഉഴറാറക്കുന്നിയ്ക്കാതെകാണിനേരമിളയ്ക്കാതെ
ഏണശബമിഴിയാളുംവാണി:തന്റെറചരണാനേതേ

പാണിരണ്ടുംകൂപ്പിമെച്ചെത്ത ഓണവീണുവണങ്ങേണം;
വാണിതൻറെകൃപയാലിടക്ഷാണിചക്രജയിച്ചീടോ
ക്ഷീണഭാവമൊരുനേരകോണുകില്ലെന്നറിഞ്ഞാലും
വാണിമാതാവിനെത്താണൊവണങ്ങു ഓർമിടക്കുന്ന
പ്രാണികൾക്കുസമക്ഷാന്തരനാണക്കേടുഭവിച്ചീടും;
കോണിലെങ്ങാനൊരേടുത്തുണ്ടു ചാലെയിരിക്കാതെ
വാണികൊണ്ടുപലിപ്പിച്ചീടേണൊല്ലാജനങ്ങളും
നാണിയത്തിനതുതന്നെവേണമെന്നേമതിയാവൂ:
ഭോഷനാരെങ്ങാൻമുപ്പാർഭോഷതന്നെചമയ്ക്കുന്നു
ശേഷമു ജനത്തിന്നുഭോഷണത്തിന്നൊധമഗ്നം
ഏഷണിക്കാരിതുകൊണ്ടുദൃഢനങ്ങളാർപറഞ്ഞാലും
ശേഷയായി;കൃപയാലേഭൂഷണമാസ്സതമരേ;

അനേക റ്റു മേറ്റുമംബുജലോചനൻകരുണാകരൻ
ഇമ്പമോടിയൻറമാനസകവചമംബാടകററണം;
വമ്പനായകിരീടിതന്നുതേരേരിലേറിനടന്നാൻ
വൻപടയ്ക്കിടകൂറിയേറൊരുത്തററുപേരെമുടിച്ചവൻ
കുന്ദിടുന്നമുകുടവാക്കിനു ജ്വലനേടേറുചരതരണം
ചെമ്പകശ്ശേറിനാടുവാണരുളീടമെന്നുതെമ്പരാൻ
ചെമ്പകാവലികോമളാകൃതിയായഭവനാരായണൻ
സാപ്രതംതുണയാസ്തുരേണമെനിക്കുനൽകലഭ്രഷണൻ
സകലതുണഗണെറിലയനാകിയഭൂതനാഥനനാമയൻ
തകഴിയിൽകടികൊള്ളു മീശവനാടിയനാര്യമെല്ലൊഴും;
വികടരിപുഭാടയിലുടനേറേറുവെട്ടിയമതുറ്റാൻ
പ്രകടപട്ടബലമുടയഹരിഹരതനയനീനുതുണയ്ക്കുമാം
ധരണീസുരവരമകുമണിമമധാമികൻതുണാഥനം
പരിമിലടിയാൻപട്ടതറവരതിനോറമൊന്നുതുണയ്ക്കണം

പരമേശ്വരപരമേശ്വരസരസിജസേവകൊണ്ടുസമസ്തവും
നന്മവിരവൊടുപരമതൊരുസുരഭാരുചാരലഭിക്കണം
നന്ദികാടവിനായകൻതുരുബാലവിപരദൈവതം
നന്ദിനൽകണമിന്നുമേതിരുകണ്ടാരിപ്പുറവതി
കള്ളർകോട്ടമരുന്നശരണമുള്ളിൽനമ്പിളങ്ങണം
വെള്ളിമാമലവാസികിളിക്കുറിശ്ശിനാണമഹേശ്വരം.

കാലത്തിൻപകർക്കുമനുജകുറിനവില്ലാ
കാലത്തേതണയവാൻമടിചാരംബുധനമാണം:
കാലൻവന്നുണയുമെന്നൊരുപേടിതുമില്ലാ
കാലാരിചരിതങ്ങൾനിന്നുപാനം മനസ്സിപ്പാ
ബാലന്മാർ തന്നെന്മാർവ്വുമാനംപിറയല്ലേ
ലീലയ്ക്കുതനിയുന്നതന്തിട്ട്രസുരന്മാരും
വെയിലെന്നുംമഴയെന്നും രാവെന്നും കലെന്നും
വാലേതുതലയേതെന്നറിയാതപുരുഷന്മാർ
കോലുന്നപരിഹാസംപറഞ്ഞിട്ടും ചിരിച്ചിട്ടും
കാലങ്ങൾവൃഥാതന്നെകഴിക്കുന്നുമരിക്കുന്നു
ദേവസ്ഥമുടിപ്പാനുംബ്രാഹ്മണ്യമുടിപ്പാനും
ധന്വന്തരക്കൊരുനാളുംമടിയില്ലാമനക്കാമ്പിൽ
ബ്രഹ്മാവേശിരസ്സിൽവരച്ചതനിരസിപ്പാൻ
ബ്രഹ്മാണധകടാഹത്തിലൊരുത്തനുമെളുതല്ലാ
ബ്രാഹ്മണവരന്മാരെപ്പരിചോടവണങ്ങേണം
ബ്രാഹ്മണൻനമിക്കല്ലാമീശനെനീരിക്കേണം
ബ്രാഹ്മണ്യമായജന്മംജനിക്കാനൊമെളുതല്ലാ
ബ്രാഹ്മണ്യമായകർമ്മംനടത്താനുംപണിതന്നെ
ചണ്ഡാളൻപറഞ്ഞാലുംനല്ലതെങ്കിൽഗ്രഹിക്കേണം
ചണ്ഡീശകടാക്ഷങ്ങളുവനിലുംദേവിച്ചിട്ടും

കട്ടേറേയറിവുള്ള ഭട്ടേരിപറഞ്ഞതാലും
 പട്ടാങ്ങക്കൊത്തിലെന്നാൽനിരൂപിച്ചേനാക്കൊവു
 കാവ്യങ്ങളുംപുരാണങ്ങളുംനാടകങ്ങളിവയെല്ലാം
 ദ്രവ്യംകിട്ടുമെന്നാകിൽപറിക്കുന്നതാലിലരിപ്പോൾ
 ദ്രവ്യത്തിങ്കലല്ലാതെയൊരനേരമനസ്സിലാ
 ഭവ്യമാക്കുതുചിന്നാമതിയെന്നുവരത്തില്ലാ
 ഒരേനിൽക്കുംപറയാ!നീസാരമെല്ലാംപറയാമോ
 ധാരണയ്ക്കുകവില്ലതാരണമാരുടെമുമ്പിൽ
 ആരണത്തെപ്പിണങ്ങുന്നുയെന്നുമാരുംകരുതേണ്ടാ
 ഭാരതിതൻവിലാസങ്ങളാഴ്ചമേതുംഭേദമില്ല;
 പാരിഭത്തിൽനിരൂപിച്ചാൽനേരതന്നെയുരചയ്യാം
 സ്വരബോധംകലികാലെന്നീചജാതിക്കേറുമത്രേ;
 കാലകാലൻഭഗവാൻറെചരിതങ്ങളുരചെയ്യാൻ
 ആളുതൊന്നെന്നൊരുഭാവമടിയത്തിന്നുണ്ടുതാനും
 കാളതൻറെതോളിലേറിക്കളിക്കുംപാവ്വതീക്കാന്തൻ
 താളമൊന്നുംചിഴയ്ക്കുതെക്കത്തുകൊള്ളുന്നമാമെങ്കിൽ
 മേളമോട്യാപറഞ്ഞീടാത്രീപുരദാഹമെന്നേററ
 കേളിയുള്ളകുഹാരനകേട്ടുകൊറവിൻ!ബുധനാരോ!
 താരകനാമസുരൻറെതനയന്മാർ മൂവുരുണ്ടായ്
 താരകാക്ഷൻകമലാക്ഷൻ വീരനായ് ചിത്രനാലി.
 താരകേശമുഡനായ് ഭഗവാൻറെമഹായ
 താരകാരിയവരുടെതാത്പരക്കൊന്നൊരുരേഷം
 നാരദൻറെപകബളംകൊണ്ടുവെക്കുളിലാരിയെല്ലാം
 മാരമന്താവുകേനാരവൈരമേതുംഭവിച്ചില്ല.
 വൈരമെല്ലാംസുരന്മാരിൽമൃഷണേദിനംതോറും
 ഗൗരീതൻറെരമണവൽഭകതിയുണ്ടെന്നറയ്ക്കുന്നു
 ഭാരണന്മാരവർപ്പിന്നാഹോരകമമങ്ങളുംചെയ്യാനും

വൈരികളാംസുരന്മാരെപ്പോരിലാഗ്നജയിപ്പാനും
 ഭൂരിഗവ്വംനടിപ്പാനുംശൂരഭാവംനടിപ്പാനും
 വീര്യമുണ്ടാക്കുവാനുള്ള പ്രയത്നത്തിന്നൊരുവെട്ടു
 കൂരിരുട്ടിൻനിറമോടെനേരിടുന്നശരീരങ്ങൾ
 ശൂരഭംഷ്ടങ്ങളുംകണ്ടാൽപാരമുള്ളിൽഭീതിയുണ്ടാം
 ചെമ്പരുത്തിക്കുസുമത്തെക്കുറിപ്പിക്കുന്നവനങ്ങൾ
 കമ്പമെല്ലാജനങ്ങൾക്കുമൻപിനോടെവരുത്തുന്ന
 വമ്പരാംഭവനവന്മാരുടെമുമ്പിൽനിന്നുപിണങ്ങുന്ന
 കൊമ്പനാനത്തലവന്മാർകൊമ്പുകുത്തിവണങ്ങേണം
 അഷ്ടലോകാധിപന്മാരുംഞെട്ടുമാറങ്ങൾശൂരം
 അട്ടഹാസംമുഴക്കിക്കൊണ്ടെടുപ്പിക്കുന്നടക്കനം
 വിഷ്ണുപത്തെമുടിപ്പാനുംവട്ടമിട്ടുപറപ്പെട്ടു
 ഇഷ്ടമാകുംവരമെല്ലാകൊട്ടണമെന്നറപ്പിച്ചു
 ഏഷ്ടതയ്ക്കുവിരുതെന്നിൻകിട്ടണംപട്ടണത്തോറും
 തട്ടണംനമ്മുടെശക്തിമുട്ടണംഭേദകരംകൈല്ലാം
 പൊട്ടണംഗാത്രവുംഭേരികൊട്ടണംനാടുകൾത്തോറും
 നാട്ടണംത്തോരണംകാട്ടിക്കൂട്ടണംവിക്രമമെല്ലാം

എങ്കിലിങ്ങുതരത്തിലുള്ള വരത്തെയിങ്ങുവരിക്കണം
 ശക്തില്ലാത്തതാചാടെമുടിപ്പതിന്നുചരിക്കണം
 പങ്കജാലയനെഭജിച്ചുവരേണ്ടതൊക്കെവരിക്കണം
 പങ്കമാശ്വകളുത്തുന്നമ്മുടെസങ്കടങ്ങളുകുററണം
 ഇത്തരംനിജചിത്തതാരിലുറച്ചുകൊണ്ടുസുരനായം
 സതപരംവിപിനാനന്തരത്തിലകത്തുപുക്കുവരംകൂടെ
 സതപഭാവമിയന്നുനിന്നതപംതുടങ്ങിദിവാനിശം
 നല്ലനല്ലതടാകവാരിതിരത്തുചെന്നുക്കളിക്കയും
 അല്ലെലെന്നിയോഗാചിചന്ദനമെന്നിത്തൊക്കെയരിക്കയും

കളമെന്നിയെനല്ലമന്ത്രവരങ്ങളുണ്ടുചിത്തയും
 അമരവരപുരമമലവതിനൊരുവിരുതുകുതിവസിക്കയും
 സമരമുരുതരമുപരിവരുതിതിപെരുതുമതനിനയ്ക്കയും
 പരുഷതരമൊട്ടുമെവുമനവധിവരിഷമാതുകഴിക്കയും
 നാലുഗുണങ്ങളിൽനല്ലമേലെരിയുമരിയിച്ചു
 കാലമേതുംകളയാതെദാനവന്മശതുരോഃ
 നാലുവക്ത്രമുടയോൺറലീലപാടിസ്തുതിചെയ്തു
 പാലുതേനെന്നിവയെല്ലാംകൊണ്ടുനല്ലാഹതിചെയ്തു
 വെയിലുതട്ടിശരീരങ്ങൾകോലുപോലെമെലിഞ്ഞാതു
 തോലുചുക്കിച്ചുളിഞ്ഞിട്ടുംഭവമേതുംപകർന്നില്ല,
 ഏവമൊട്ടുണ്ടൊരുകാലംഭൂതലതതിലുറപ്പിച്ചു
 മീലിതാക്ഷിദപന്മരായ്നിന്നുന്തരായിരംറഷിം
 ചുററുമോരോവള്ളികൂടിച്ചുററിനിന്നുപടരുന്ന
 പുററുവന്നുചുഴലവുംപറിച്ചുററിനിന്നു
 താടികളിൽചിലമാപ്രാവുവന്നുകൂട്ടുകെട്ടി
 മുട്ടയിട്ടുപലകാലംകൂടിയാടിക്കളിക്കുന്നു
 വേട്ടപോലെവളന്നുജടനനിലരംഭം
 ഓടിവന്നുപലർകൂടികെട്ടുപെട്ടുകിടക്കുന്നു
 പേടിയാമന്തകൻതൻറകിങ്കരന്മാരെന്നപാലെ
 കൂടിയോരോദനുജന്മാരിങ്ങിനെകാനനംതോറും
 ചണ്ഡവാതാതാപംകൊണ്ടുവിണ്ണുപക്കമുനികൾക്കും
 ദണ്ഡമേററുംഭവിക്കയാൽപണ്ഡവീകോതദവനാപ്പോൾ
 ദണ്ഡവുംമാലയുംതോലുംകണ്ഡികാപുസ്തകംചിന്ന
 മണ്ണുകൊണ്ടുചമച്ചോരുചിണ്ഡവും പെട്ടിയുംകെട്ടി
 തിണ്ണമെല്ലാമെടുത്തുകൊണ്ടുജത്തിൻമുകളേറി
 ചണ്ഡവേഗമെഴുന്നള്ളിക്കണ്ണുടച്ചുവസിക്കുന്നു
 ചൊണ്ണുന്മാരോടൊരുംചെയ്തുപണ്ഡിതനുംവിധാതാവു

“ഉണ്ണികളെമടിയാതെകണ്ണമെല്ലെത്തുറന്നാലും
നിണ്ണയംഞാനഭിലാഷംപൂണ്ണമങ്ങുതന്നുണ്ടു
വേണ്ടതെല്ലാംപറഞ്ഞാലുംവേണ്ടവേദമിനിമേലിൽ
കണ്ണഭാവംകളഞ്ഞെന്നെക്കണ്ടുകൊറവിൻപുരോഭാഗേ”
ഇതവമുള്ളവിരിഞ്ചന്റെറങ്ങുചുട്ടുകേട്ടു
ബലമോദമസുരന്മാർനയനങ്ങൾതുറന്നുശ്രു
ഭക്തിയോടങ്ങഴുന്നേറുമ്മൂന്നുപേരുംകരംകൂപ്പി
പത്തുത്തറനമസ്കാരം ചെയ്തുകൊണ്ടുണ്ടുതീർപ്പു;
“പങ്കജസംഭവ!പോറി! നിൻകൃപകൊണ്ടടിയങ്ങൾ
ശങ്കരന്റെറടുത്തായി ശങ്കവിട്ടുനടക്കേണം;
വിശ്വമെല്ലാമടിയങ്ങൾക്കുത്തവണ്ണവരുത്തേണം
വിശ്വനാഥന്മാരിടായിമടിയങ്ങളായ്ക്കേണം;
ഞങ്ങളോടെതിരിടുന്നജനമെല്ലാമടയ്ക്കേണം
ഞങ്ങളെക്കൊല്ലുവാനാരുമതിയല്ലെന്നിരിക്കേണം
ഭംഗിവാക്കൊന്നരുൾചെയ്താൽകൂടില്ലെന്നറിഞ്ഞാലും
ഞങ്ങളെപ്പോലോത്തരല്ലെന്നെക്കൊട്ടിക്കയ്യവേണ്ട
എന്തിനായ്കൂടിവിടെയ്ക്കുവന്നുചാടിയതിൽപിന്നെ
ചിന്തകൊണ്ടുകണക്കില്ല കിട്ടിയല്ലാതയയ്ക്കില്ല
രണ്ടുമ്മൂന്നുവിധംവേണംവരമെന്നേമതിയാവൂ;
ഭവനങ്ങൾമൂന്നുവേണം വേണ്ടതെല്ലാമതിൽവേണം
ഭവനംമൂന്നിലുംതാനേനടക്കേണമതുകൂടെ
ഭവനായഭഗവാങ്കൽഭക്തിത്തങ്ങൾക്കുറയ്ക്കണം
ആയിരംവത്സരംഞങ്ങൾവേർപിരിഞ്ഞുനടക്കേണം
ആയതെക്കഴിയുമ്പോൾകൂടിയെത്തുമൊരുദിക്കിൽ
മുപ്പതുനാഴികകൊണ്ടുണ്ടെടുക്കുറിച്ചുണ്ടെന്നാൽ
അല്പകാലമൊരുദിക്കിൽകൂടിവാഴുംമൂന്നുപേരും
അപ്പൊഴുണ്ടൊരുസ്മയംകൊണ്ടൊരുത്തൻമൂന്നുപേരും

വ

പ്പെട്ടമുഖമധിപ്താലനചാവാൻമടിയില്ല
പിന്നെയുംവേർപെടാത്തങ്ങളായിരംവത്സരകാലം
പിന്നെയുംകൂട്മറ്റുണ്ണവരംകൊണ്ടതുവരുത്തേണം
ആമെങ്കിൽവരമിന്നവിരവോടിങ്ങുതന്നാലും
അല്ലങ്കിലിളക്കാതെതെരിക്കെന്നുനടന്നാലും!
വല്ലാതെവരുമെന്നനതുകൂടക്കരുതേണം”
എന്നെല്ലാമവരുടെപാക്കുകേട്ടുവിരിഞ്ചനം
ഉന്നിച്ചുകോപമുള്ളിലാക്കിനിന്നങ്ങരംപെയ്തു
തന്നേക്കാമുണ്ണികളെ!നിങ്ങളുടെഅഭിപ്രായം;
ആശാരിപ്പണിക്കനാമയനതന്നേവരുത്തീട്ട-
ങ്ങാശയ്ക്കുതക്കപോലെപുരംമൂന്നുപണിയിപ്പിൻ
നാശങ്ങളുണ്ടായാത്തപുരങ്ങളിലിരുന്നുവൊ-
ണ്ടാശാന്തങ്ങളിലെല്ലാംനടന്നാലുംഭടന്മാരെ!
നിങ്ങളോക്കുമനതാരിച്ചുള്ളവണ്ണമേവിക്കട്ടെ
നിങ്ങളോക്കുത്രിപുരന്മാരെന്നപേരമേവിക്കട്ടെ
ഇങ്ങിനെവരംനരംകിവിരിഞ്ചനംസുരന്മാരും
തിങ്ങിനമുനിമാരുംഗമിച്ചാരംബരംനോക്കി;
ഭാരകനാമസുരന്റെമക്കളായത്രിപുരന്മാർ
സാരമായശിവഭക്തിമുഴുത്തുമാനസതാരിൽ
ചാരവായജടാഭാരംധരിച്ചുതുറന്നുചൂടി
ചാരമെല്ലാമടിതൊട്ടുമുടിയിലോളംപൂശിനന്നായ്
ചേരമാരുപലിത്തോലുമുട്ടത്തുകെഴുകത്തോടെ
ഭൂരിഭാഗംജാലങ്ങളുണ്ടിത്തുകുണ്ഠഭേദത്തിൽ
ഹരനുടെതിരുനാമംജപിച്ചുമൂവരുകൂടെ
“തരുണേന്ദുകലാധരപാഹിവിഭോ!
ഹരശങ്കര!ശങ്കര!പാഹിവിഭോ
ഗിരിജപ്രിയവല്ലഭ! പാഹിവിഭോ!”

၇၀

ഇപ്രകാരത്തിന്നു മുമ്പെ ചതു നക്ഷത്രം
മുപ്പരമ്പാർമ്മയൻതന്നെ സൂരിച്ചാരുദരവോടെ
ശിൽപ്പിമാരിൽ മികവേറും മയനാശുപോന്നവനും
അപ്രമേയോദ്ധികൻ കറെകെശശലമന്ദിരത്തിപ്പാൻ
അരവേണ്ടാവാളുവേണ്ടാവാച്ചിവേണ്ടാളിവേണ്ടാ
തരംനോക്കീട്ടൊരുക്കിൽ മഴുകൊണ്ടെന്നു കത്തുമ്പാർ
പുറത്തൊന്നെ ജനിച്ചീടുംതനിച്ചുപാട്ടുതപോലെ
“തപ്പുരമ്പാർമ്മയൻ ചിന്ത ചെയ്തൊന്നെത്തുമ്പം?
വന്ധിയന്നു ദവാന്മാരെ നന്നാരുളിച്ചെയ്തുകേൾക്കേണം
കല്പനകേൾപ്പതിന്നേതും മടിയില്ലായ്കിയന്നും”
ഇപ്രകാരമുണർത്തിച്ചാന്നു സാരശരിയുമ്പോൾ;
എന്നതുകേട്ടൊരുനരം താരകാക്ഷനരുമെ ചതു:—
“ഇന്നുതന്നെ ദാനങ്ങളാർമു നുപേക്ഷാം മച്ചാലും!
ചൊന്നുകൊണ്ടും വെള്ളികൊണ്ടും ഇരിമ്പുകൊണ്ടും മോരോണം
ഉന്നതമായിരിക്കേണം വിസ്മൃതമായിരിക്കേണം
പിന്നെ വേണ്ടുന്ന വസ്തുക്കളെ തിരഞ്ഞെ ജനിക്കേണം;
നന്നനന്നെന്നൊരുതപോലെ കേളിനിളെപ്പരക്കേണം”
വെണ്മചേരും വചനങ്ങൾ കേട്ടനേരം മയന്നാറും
വെണ്മഴുകൊണ്ടു കർമ്മവെട്ടിനാൻ ഭ്രതലത്തനിൽ;
വെണ്മണിമാളികോട്ടാനം പ്രേരണമാപീതടങ്ങും
പ്രേരണിയോടെ പരമമുന്റു വിളങ്ങിക്കാണായിവന്നു

മാടവംമണിമാടവംചരിയെടുക്കുന്നിരക്കവേ
നാടശാലകൾകോടിനാടകവാടകളാണെന്നും
ഘോടകാലയജാലവംചലമോടകാലയവീടുകൾ
കുങ്കമാലയമണ്ണങ്ങളു മണ്ണെന്തിമാടവം
തങ്കശാലകളുതങ്കശാലകളുതങ്കശാലിതമണ്ഡപം

കിങ്കരലയചുരുഗ്ഗാലകൾമങ്കമാരുടെവീടുകൾ,
 കോട്ടമാളികകളെപട്ടണമുട്ടുകെട്ടുകൾതട്ടുകൾ,
 സിന്ദുവരവുമെന്നുവേണ്ടമരങ്ങളെത്രതരങ്ങളിൽ
 ചെമ്പകങ്ങളിരിമ്പകങ്ങൾകരിമ്പരംകേരിമ്പന
 ചെമ്പരത്തിപരത്തിപട്ടണത്തിപാതിരിത്തത്തിത്തവിടങ്ങളും
 മല്ലമല്ലികചെങ്കുമത്തികരിയറുഞ്ഞിറുഞ്ഞിയും
 ഭാനുവധിപാസേനകൾക്കൊരുമാനിയല്ലൊരുനേരവും
 പീനപെരുത്തമങ്ങളിങ്ങുമിരുന്നുലീലതുടങ്ങിനാർ;
 ഗദ്യപദ്യമുരയ്ക്കയുംപലവിദ്യകണ്ടുരസിക്കയും
 നല്ലപാട്ടുകളങ്ങുപാടിയൊട്ടക്കുമങ്ങളുംശീലയും
 പകിടാപലരാരമാടിയുംപലപ്രകടനമിടുകൂടിയും
 രസികജനമിടുകൂടിയുംമുഴുവൻസമ്പന്നമലർമുട്ടിയും
 ഇത്തരംപലലോഷഭീഷണഭൂഷണംബഹുഭാഷണം
 ചിത്തമോഹനമാംപുരയമത്രതീർത്തയാസുരൻ
 എത്രയുംകരുതുകലന്നൊരുതാരകാക്ഷനമക്ഷണം
 തത്രനിന്നഥതമ്പിമന്ദൊടുട്ടവേഗിരമോതീനാൻ;
 “ശില്പമെത്രയുഹിപ്പുരത്രയമല്ലമല്ലൊരുതെരശലം
 കല്പകത്തണലിൽപ്പിറന്നാടി പര്യതിക്കമിതെത്തുമോ?
 ശില്പിമാരിലൊരുത്തനുമുനരിപ്രകാരമാരാലയം
 തീർപ്പതിന്നെളുതല്ലകില്ലതിനില്ലനല്ലഗുണംബുധേ!
 എങ്കിലിന്നുഗമിക്കനീമധ്യപ്രതില്ലനമുക്കോ
 നിങ്കലെപ്പൊഴുമുണ്ടെന്നിടപ്രസാദമെന്നുധരിക്കനീ
 ശങ്കരൻകൃപകൊണ്ടുവേണ്ടതുമാക്കൊന്നുതിക്കത്തുതേ
 എങ്കിലീഭവനംതകർത്തുമിമന്തുവഴുവനിന്നുത്താൻ;
 പാകശാസനനെപ്പിടിച്ചുകൊടിത്തടത്തിൽമുറക്കണം
 ലോകപാലകരെക്കൊന്നുപടിക്കലിത്തുടിക്കണം
 ലോകമൊന്നുമറിച്ചുവെക്കണമേകശാസനമാക്കണം

വാദമില്ലനമുക്കു ചതസിവിക്രമമുണ്ടെന്നുതന്നെ
 പട്ടണം ചിലപ്പൊഴെരിക്കണമൊട്ടുവെട്ടിമുടിക്കണം
 തൊട്ടതൊക്കെമുടിക്കണം പട്ടയ്ക്കി വെക്കമുക്കണം
 നീക്കമില്ലിനിയക്ഷരാജനോടിക്കുണം പട്ടവെട്ടണം
 വെക്കമുള്ളകാപ്പുരത്തിലിരിപ്പുമ്പൊട്ടുപോക്കണം
 പൊക്കണങ്ങളുണിഞ്ഞുകൊണ്ടുവന്നിരുന്നതക്കണം
 മരണഭയമുടനിയലുമരകളുമരുന്നപണിചെയ്യണം
 കരുണനഹിനഹിതരളിലൊരുകട്ടുവോളമെങ്കിലുമിന്നാരോ
 ചന്ദ്രബാബമെടുത്തതെന്തിക്കൊരു ചാണയാക്കിയുയ്യണം
 സാദരശീതളകോമളം പനിനീരുമുണ്ടതെലൊപ്പാഴും
 സൂര്യബിംബമെടുത്തതെന്തിക്കൊരു ഗുണ്ടലാക്കിവെക്കണം
 താരകാവലികൊണ്ടെന്തിക്കൊരു വാരമാലചമയ്യണം
 താരകാക്ഷനടങ്ങുകില്ലനിന്നു പൊക്കവരുത്തണം
 ഉരഗപതികളുമരപതികളുമനിശ്ചമെന്നെവണങ്ങണം
 പരിചിലവരുടെയനവുമനവധിജനാവുമനവധിതീരണം
 ജംഭശാസനനുംതനിപ്പുനിലിമ്പവുമശേഷവും
 ഡംഭകാട്ടിഞ്ഞെളിഞ്ഞിരിപ്പതുമിന്നെന്തിക്കിഹകാണണം
 രാജമേനകചിത്രലേഖയുമത്രവന്നുവണങ്ങണം;
 ശംഭുസ്വപദാംബുജദയമുണ്ടെന്തിക്കുവലംബണം”

വീരനായതാരകാക്ഷനിത്ഥമോരോന്നു ചെയ്തു
 പൊന്നുരത്തിലകംപുക്കുചള്ളിമാടംമുക്കളുനി;
 അങ്ങുമിങ്ങുംനടക്കുന്നോരസുരന്മാരതുനേരം
 തങ്ങളുതങ്ങളുപടയോടെവന്നുപററിയിറയുന്നു
 ഒറ്ററൊളംപരിചയുപത്തിവാളുംകോപ്പുവാളും
 അററമില്ലാത്തയുധങ്ങളുംകരങ്ങളിലെടുത്തുകൊ-
 ണ്ടുററവരമസുരന്മാർവന്നുചുറ്റുന്നിറയുന്നു
 മററുമോരോപദാതാർക്കുവെച്ചുവണങ്ങുന്നു,

ചുറുമെല്ലാണിറഞ്ഞങ്ങതിങ്ങിനില്ക്കുന്നതൃതൃന്ദാർ
 ഉള്ളിൽപേടിയുംതേടിചിലമന്ത്രിപ്രവരന്മാർ
 പള്ളിശ്രാവിമേലേറിതിരുമുവിൽചെന്നുനിന്നു
 പള്ളിക്കൂട്ടിലിൻതാഴെനിന്നുമുക്കിൽവിരൽതള്ളി
 ഭുള്ള കാട്ടിക്കൊണ്ടുകായുമുണർത്തിച്ചുവസിക്കുന്നു
 ചൊല്ലുന്നവൃപതിക്കതല്ലുന്നസചിവന്മാർ
 തല്ലുന്നവൃപതിക്കകൊല്ലുന്നസചിവന്മാർ
 കൊല്ലുന്നവൃപതിക്കതിന്നുനസചിവന്മാ-
 റെല്ലാമിങ്ങിനെതന്നെചൊല്ലുന്നമതിമാന്മാർ
 ശ്രൂണാമസുരൻറെ + കായ്ക്കാരവരേറും
 ശ്രൂണാർപലമീശക്കൊമ്പന്മാരൊരുപോലെ
 ദൂരവേപഞ്ചചുറ്റുമടക്കിക്കൊണ്ടുചെന്നിട്ട -
 ങ്ങിരേഴുഭുവനത്തെമുടിപ്പാനാഗ്രഹത്തോടെ
 ഒരുത്തൻചെന്നൊരുകായ്യംധരിപ്പിപ്പാൻതുടങ്ങുമ്പോൾ
 കരുതുള്ളയജമാന്മാർവിരുദ്ധമായുരചെയ്തും
 കരത്തിൽനാലെടുത്തങ്ങുകൊടുത്താൽകായ്യമൊട്ടെല്ലാം
 വരുത്തുംശീലമുണ്ണുംവിരവോടുധരിച്ചാലും
 സുരന്മാരിൽപണ്ടുപണ്ടുതുടങ്ങിമാനസതാരിൽ
 അടങ്ങുന്നില്ലിതുന്നേരമൊടുങ്ങാത്തുള്ളൊരുവൈരം
 കടുക്കോലംകലന്നൊരുതാരകാക്ഷനതുന്നേരം
 കടക്കണ്ണുചുവത്തിക്കൊണ്ടുതറചെയ്യാനിപ്രകാരം
 “കായ്യബോധത്തികണ്ടതുളള കായ്യക്കാർപലരുണ്ട്
 കായ്യമൊന്നങ്ങുരചെന്താൻതുടങ്ങുന്നതാനുമിപ്പോൾ
 വീഴുമേറുംമുകുന്ദൻറെശക്തികൊണ്ടിജ്ജനമെല്ലാം
 നാരിമാരെന്നതുപോലെഭയപ്പെട്ടുവസിക്കുന്നു
 നാണമെന്നുംശൈശ്യമെന്നുംബോധമെന്നുംവീഴുമെന്നും
 വേണമെന്നീജ്ജനങ്ങളിലൊരുത്തർക്കുമനസ്സില്ല

പ്രാണനീകൃതിലുള്ളപ്പോൾ താണിരിപ്പാനെളുതല്ല
 ആണിനത്രേ പിറന്നൊളള തെങ്ങെണ്ണയരിച്ചാലും
 ആനനന്നാലുള്ളവൻറെക്കുതികൊണ്ടീജ്ജഗത്തെല്ലാം
 ഞാനൊരുത്തൻജയിച്ചീടാമത്രചാകിപ്പൂറിഞ്ഞാലും
 സ്വർഭവോധിപത്യത്തെ നിറുത്തിച്ചുമരുവുന്ന
 പർവ്വതാരികൊരു കൂട്ടംഗർവ്വപാരം മനക്കൊമ്പിൽ
 സ്വർവ്വധുമാരോടുകൂടി സ്വർകാലാരമിക്കുന്നു
 ഉദ്ഗ്രീകാമുകൻപോരിലുറുതിനനിൽപതിക്കേണം
 വേണ്ടവേണ്ടാ എന്നുവെച്ചിട്ടൊക്കെയും ഞാൻ ക്ഷമിക്കുന്നു
 വേണ്ടതല്ലെന്നറിയാത്തതിട്ടല്ല മന്ത്രിശരണാരോ!
 അപ്പുറുള്ള നീവരുടെ പിടിച്ചയേതു ഫലിച്ചില്ല
 പൂച്ചയെക്കണ്ടലിപോലെ വിറച്ചുകൊണ്ടിരുന്നല്ലോ
 അപ്പുറേയുമിവാർത്തെന്നെച്ചുകൊല്ലിച്ചതും പിന്നെ
 അച്ചതിവുനിന്നയ്ക്കുമ്പോളു ചുകോലം ജ്വലിക്കുന്നു
 പക്ഷജബാണനെപ്പണ്ടുശങ്കരൻ കനകപ്പുണ്ണിൽ
 ശങ്കുകൂടാതെ ചാടി ചാർത്തുമൃതിക്കാർപലർ കൂടി
 സന്യസിച്ചു ഭഗവാനെക്കൊണ്ടുവേളികഴിപ്പിച്ചു
 മുനിലേക്കെതവംപാരംകണ്ടതും കേട്ടതുമില്ല
 എന്നുവേണ്ട ശരചീകാന്തനൊത്തവണ്ണംകായ്മമല്ലാം
 അന്നുവെട്ടും റാളിന്നു നെയിട്ടിരുന്നു ലോകമെല്ലാം
 ദന്ദശൂകാധിപനായ വാസുകിയെക്കയറാക്കി
 മന്ദരപർവതത്തെയും മന്തുമാക്കിട്ടെന്നൊരുനാൾ
 പാലുടലിൻ നടുവിലിട്ടാക്കുമോഭോലിച്ചപ്പോൾ
 വെക്കുമോരോപദാതാമങ്ങളിൽ നിന്നു മുതലായി
 കല്പവൃക്ഷങ്ങളെണ്ടായി നല്ലവെണ്ണങ്ങളെണ്ടായി
 ശിപ്പമോടെന്നാലുകൊമ്പുള്ളാനയും വന്നാശുപൊങ്ങി
 ഇത്തരം നല്ലവസ്തുക്കൾ വാനവന്മാർക്കെക്കലാക്കി

അത്രമാത്രമെന്നുപോലുമിജ്ജനത്തിന്നുതന്നില്ല
 ശങ്കരനുമതിലൊന്നുകൊടുത്തില്ലെന്നതേയല്ല
 ശബരിട്ടുഗോവണെക്കാളുകൂടംകുടിപ്പിച്ചു
 ആറുമുട്ടുഭഗവാൽകൂറമില്ലഭവകൾക്കു
 നൂറുകൂട്ടംപറഞ്ഞീടാമിപ്രകാരംകൈതവങ്ങൾ
 അത്രപെണ്ണുപണങ്ങളുംഹരവുംചാമരങ്ങളും
 വൃത്രവെരിപുറംതന്നിൽമെത്തയേറിക്കിടക്കുന്നു
 പത്തനങ്ങൾക്കിടംപോരാഞ്ഞങ്ങുമിങ്ങുമിരിക്കുന്നു
 തത്രതത്രനടന്നോരോന്നിരക്കുന്നകപാലിക്ക-
 ങ്ങത്രമാത്രംകൊടുപ്പാനുമനസ്സില്ലശാമാഷ്ഠ
 നേത്രമേറുന്നരാജാവിന്നരിന്നേതുംകൂട്ടമില്ല
 അസ്ഥിമാലയെടുത്തിശൻമുത്തമാലയണിയുന്നു
 റസ്രമില്ലാഞ്ഞുടൻനല്ലപലിത്തോലങ്ങുടക്കുന്നു
 ചെമ്പകപ്പുമലരില്ലാഞ്ഞമ്പിളിഞ്ഞല്ലൂപ്പുടന്നു
 ചെന്നമില്ലാതുമൂലംവെണ്ണുനീർകൊണ്ടണിയുന്നു
 മേളമേറംകലണാരുവാഹനമില്ലതുകൊണ്ടു
 കാളകണ്ഠൻഭഗവാനുംകാളയേറീനടക്കുന്നു
 ആളുമില്ലവാളുമില്ലകാമവൈരിക്കതുമൂലം
 കാളിയേയുംകൂളിയേയുംതുണകൊണ്ടുനടക്കുന്നു
 ഇപ്രകാരമിരിക്കുന്നസുപ്രകാശസ്വരൂപിക്ക-
 ങ്ങപ്രിയത്തെവരുത്തുന്നദുഷ്പ്രഭുക്കൾക്കിന്നുതന്നെ
 നിഷ്പ്രകാശംവരുത്തേണക്ഷിപ്രമെന്നുധരിച്ചാലും
 തൽപ്രകാരംകൊണ്ടുലോകംപ്രിയങ്ങൾഭവിച്ചാലും
 പെറുപ്പാത്തിലിരിക്കുന്നഞാനുമെൻറഭടന്മാരും
 ഉമ്പർകോൻറൊട്ടുചാടെമുടിപ്പാനുമുടങ്ങുന്നു;
 തന്നിയായകമലാക്ഷൻവെളുപ്പേവസിപ്പുകൊ-
 ണ്ങിമ്പമോടുഭൂമിതന്നിൽചിലനാശംവരുത്തേണം

ഇന്ദുമന്ദിരേവിദ്യമാലിതാനന്ദപാലകാച്ചി
 തരിമ്പുംപേടികൂടാതെചെന്നപാതാളലോകത്തെ
 പെരുമ്പാമ്പന്മാരെല്ലാമൊരുമ്പട്ടുകരംകൊണ്ടു്
 കരിമ്പിന്തണ്ടെന്നപോലെപിടിച്ചൊക്കെപ്പിഴിയേണമ

ഇത്തരമുണ്ടുചെയ്യാരുമാനവ.
 സത്തമനെത്തിയഭൃത്യജനത്തൊട്ടു-
 മൊത്തതകത്തുതിമിത്തുപറപ്പെട്ടു
 സത്വരമൊത്തുകളിച്ചുപുളച്ചുപ
 ചെണ്ടപെരുമ്പറകാളംകുട്ടുകൂടി
 മറ്റുള്ളമെന്നിവവാദ്യവങ്ങളാൽ
 അന്ധകടാഹംമുഴക്കിപ്പതുക്കുവേ
 ബ്രഹ്മാണധഭാണധംമുഴങ്ങിത്തുടങ്ങി
 ശൈലങ്ങളേഴുംകുലങ്ങിത്തുടങ്ങി
 പാലാഴികൂടക്കുലങ്ങിത്തുടങ്ങി
 മാലോകർചിത്തംവിറച്ചുപതുക്കേ
 മാലോടുകൂടെമയങ്ങിത്തുടങ്ങി

ഇത്തരവലഘോഷമാണൊരുങ്ങിയത്രേസേനകളോടുടൻ
 ഒത്തുകൂടിനത്തരകാക്ഷമഹാസുരൻബഹുപൈരുഷൻ
 തമ്പിമാരെടുയാത്രചൊല്ലിയനഗ്രാമിച്ചുപതുക്കുവേ
 ഉമ്പർകോനടെനാനോക്കിനടന്നുകാഞ്ചനകോട്ടയിൽ
 വാനമൊക്കെനിറഞ്ഞുവിങ്ങിനടാനവപ്പടയോടുടൻ
 താരകാക്ഷപടജനങ്ങളുടൻകടന്നുസുരാലയേ
 ഘോരകമമനേകമുണ്ടുതങ്ങിയോരുദശാന്തരേ
 പാരമുളളിലിയന്നുപേടികലൻദേവകളേവരും
 സൈന്യമുണ്ടുവസിക്കുമിന്ദ്രനൊടിപ്രകാരമുണർത്തിനാൻ
 “ഉമ്പർകോനേതമ്പുരാനേമുടിഞ്ഞുനമുടൊജ്യം;

ചൊമ്പുരക്കാരനെക്കണ്ടുപൊട്ടുത്തങ്ങളെല്ലാം
 ഭൃഷ്ടർവന്നനിരക്കുന്നകഷ്ടമോരോന്നരയ്ക്കു
 ശിഷ്ടരേയുംതടുക്കുന്നനിഷ്ടയെല്ലാംപരത്തുന്ന
 നന്ദനത്തിൽകടക്കുന്നചന്ദനങ്ങൾക്കിടക്കുന്ന
 കന്ദരങ്ങളടയ്ക്കുന്നകാനനങ്ങൾതകർക്കുന്ന
 കളിത്തട്ടില്ലരയേറിത്തളിത്തങ്ങുവസിക്കുന്ന
 അഭ്യുവല്ലഭൻതൻറശ്ശരഭത്തോടൊന്നിടിക്കുന്ന
 വിത്തമെല്ലാമടിക്കാതെകത്തിവാരിക്കുചരുന്ന
 പത്തുലക്ഷംദനജന്മാർപത്തനങ്ങൾവളയുന്ന
 കാൽത്തളിരിൽവീണുവദിക്കുന്നവരിൽത്തളിയുന്ന
 തന്മൂലാനേ! അടിയങ്ങൾക്കെന്തുദണ്ഡമനക്കാനിത്
 ഇന്ദ്രമോടിജ്ജനങ്ങളെജയിപ്പാനെത്രയുംവേഗത്തോടെ
 വമ്പൻവന്നങ്ങളടക്കുമ്പോൾതട്ടാൻശക്തിയില്ലാത്തതാൽ
 ചെമ്പിലെച്ചോരുന്നിന്നത്തങ്ങളെക്കൊണ്ടെന്തുകാര്യം”
 ഇതർമോരോവീരവാദോപദേശുകൊണ്ടുതന്നേരും
 ബദ്ധമോദംസുരന്മാരമസുരപുംഗവന്മാരും
 യുദ്ധലോഷംമുതിന്നാരങ്ങളെത്രയുംലോഭമാംവണ്ണം
 പടകളിരുപുറമാശ്ശരക്രി
 പടഹരയടയടലോഷമാടി
 പടതരേടിപലരക്രി
 ശരമത്തേറുവിരണ്ടുലത്തു
 വില്ലെടുത്തുപിടിക്കയുംതട-
 വില്ലുതമ്മിലടിക്കയും
 ചിലരഴുകയുമ്പിലന്തൊഴുകയും
 ഹോരിൻറചൊലികളോരോടനയുരചെയ്താൻ
 ഹോരാന്നേരവുംചെന്നതീരായേ ചന്ദനചൊന്നാൽ
 ചൊരാതെസുരന്മാരങ്ങോരോടിക്കിലേക്കോടി

താരകാക്ഷരം യുദ്ധം ചെയ്യുന്നതിനായി
 തേരീന്നടുക്കുൻ ചാടിപ്പുറത്തിന്റേനോപോയി
 പാരംഭീതനാജംഭവെരിയ്ക്കുംസുരമാർദ്ദം
 ഭീരുക്കളെന്നതെന്നപേരുംവീണിതക്കാലം
 ചേരുന്നസുഖമെല്ലാമാരോമൽകനിവോടെ
 സൈപരമേവരുത്തിക്കൊണ്ടാരോടുംകറയാതെ
 വീരനാകുതാരകാക്ഷൻ ചാരുവേഷത്തോടുകൂടെ
 നേരമ്പാക്കിനന്നല്ലനാരിമാരുടെകൂട്ടത്താ
 ശാരിക്കാമൊഴികളും ചാരുവാരംവിലാസവും
 സാരസ്വതമുളളമേളിച്ചോരോകേളിയുമാടി
 നീയ്യസ്ഥഗ്നവും കിട്ടിയീരൻ ചാണതുക്കാലം.

വെള്ളിക്കോട്ടയിലുള്ളകമലാക്ഷനവാനിയി.
 പുളളമാനാഷ്ട്രക്കൊട്ടകളുംചീറ്റുകളും
 കൊള്ളിവെച്ചുവെക്കുന്നവീട്ടെണ്ണയ്ക്കുക
 കള്ളക്കൊണ്ടൊരുനേരമുള്ളോളംഭയമില്ല
 കള്ളനാരൊരുട്ടുട്ടുന്മാരേവർചിന്നൊ
 കള്ളിനാക്കുപ്പിന്നുംതിരഞ്ഞടുക്കുന്ന
 തള്ളിക്കൊണ്ടലയ്ക്കുന്നമുള്ളറെനടിക്കുന്ന
 മുളളറെപ്പറയുന്നപിള്ളരെപ്പിടിക്കുന്ന
 കള്ളന്മാരുടെവീട്ടിൽപടവില്ലെന്നല്ലാത്ത
 പല്ലാപോലാമാംഭട്ടിത്തല്ലാക്കൈകളിലോരോ
 കല്ലാകളുപടിപ്പുകൊല്ലുന്നമ്മളെന്ന
 തല്ലുന്നമ്മളെയെല്ലാത്തെല്ലാംസംശയമില്ല
 മെല്ലേഗാത്രവുകൊണ്ടുവല്ലാക്കിന്നുപോകെ
 നെല്ലാമാനാഷ്ട്രമാരുംചാലിയാവതിചെയ്യാൻ
 വായെല്ലാപിളന്നുംകൊണ്ടുസുരമാരടുക്കുവാനും

ഫവ

നായന്മാർതെരുതെരപ്പെയുന്നവനന്തോരം
പായംകുട്ടിലുംവീടുംപോയെന്നാകിലുന്തന്റെ
കായംകിട്ടുമെന്നത്രേനായന്മാർനിനയ്ക്കുന്നു
ചുമതലക്കിടലേനല്ലചിത്രമുള്ളധരിച്ചാലും
ചോറുണ്ടെങ്കിലേനല്ലകറികൊണ്ടുകണക്കുള്ള
അയ്യോകുട്ടിമിശ്രിതംവന്നാടുകണരമെന്റെ
കുയിൽവെട്ടുമില്ലാത്തതുതപ്പാനാളുമില്ലാത്ത
പയ്യകുതുവെച്ചൊപ്പയൊക്കുരംകൊണ്ടുകണക്കുണ്ടോ
പൊയ്ക്കൊന്നൊന്നിമിക്കുള്ളകയ്യരോടെകണക്കുള്ള
അട്ടക്കാരെക്കൂട്ടംനാട്ടുവിട്ടുനടന്നിടം
കണ്ടുമെല്ലാമത്രമാത്രംകൊടുത്താലീയുടെത്തന്നെ
രണ്ടുപേരുംചിലവിന്നുവേണ്ടനെല്ലുംവിയ്യുന്നു
ചെണ്ടാകാട്ടിനമുക്കിപ്പോളസുരന്മാർവിളവെല്ലാം
കൊണ്ടുപോകുന്നതുകണ്ടുകണ്ടിരിപ്പാനായിവന്നു
ഉണ്ടുചോറുംമറന്നല്ലോകണ്ടിലായിച്ചമഞ്ഞല്ലോ
കണ്ടുകൊറംവിൻകാലഭോഷംതൊണ്ടെന്നനുപേരുവന്നു
നാശംകാണുകെടോ!രണ്ടുകാശിന്നുംമുതലില്ലാ
കാശിക്കുതിരിപ്പാനുംഭേദങ്ങളറിവില്ല
ഇങ്ങിനെയൊരുട്ടംമനുജന്മാർപറഞ്ഞിട്ടു
നാട്ടിലുംമലമൂട്ടിലുംചിലവലിയമലയുടെതാലിലും
ചെന്നറച്ചുവിറച്ചുമനുജരൊളിച്ചുകൊണ്ടുനടക്കയും
വന്നുദാനവരെന്നുകേട്ടുനവിയെന്നിന്നിരിക്കയും
എന്നുവേണ്ടമഹീതലങ്ങളിലാളിശിവശിവപരവരോ?
താരകാക്ഷസഹോദരൻകമലാക്ഷനെനാമഹാസുരൻ
ഘോരമാംപടയോടുകൂടെമദിച്ചുകൊണ്ടുനടക്കയും
പാരിലുള്ളപുരങ്ങളുംനഗരങ്ങളുംവിഭവങ്ങളും
സർവ്വമാഗ്നനശിക്കുമാറുപരാക്രമങ്ങൾതുടങ്ങിയു

ഹൻ

സ്വസ്വന്ദരിമാർവിളങ്ങിനവീടുതേടിനടക്കയും
സരസതരിദളകുകചിരിവളതാലിമാലപറിക്കയും
കണ്ഠാമധരംഗനാജനകണ്ഠസ്യതമുക്കയും
അവനിപതിക്കടവനമഖിലമുവനമവനടകൂട്ടവും
തവിടുപൊടിമയമവിടയുന്വനവനരഹിതമതാക്കിയും
അമ്പലത്തിനകത്തുചെന്നുബലിത്തിടിപ്പുപറിക്കയും
കൊമ്പനാനകളെപ്പിടിച്ചുപറകൊമ്പരണ്ടുമൊടിക്കയും
“ഓത്തുചൊല്ലുകിലുണ്ടുകുറമതോത്തുകൊള്ളുകവിപ്രരേ
കൂത്തുപാടുകളോട്ടമെന്നിവകാട്ടുകിൽപ്പഴിയില്ലൊഴേ
കൂത്തമുത്തശരങ്ങറംകൊണ്ടഥകൂത്തുവാൻകറവിലുവേര
കുകകർതൃകർപിടിക്കയുംപടഹമുരജമടിക്കയും
ഇപ്പറഞ്ഞതിലൊന്നമിന്നിറപ്പുപ്രകാരംതുടങ്ങാലോ
കല്പനയ്ക്കുനുകലമായിട്ടില്ലാറുനിങ്ങളുടനടക്കണം
നാട്ടിനംഗനഗരത്തിനുംകാട്ടിനംകനകത്തിനും
നായകൻകമലാക്ഷനായകനായകാലമൊരുത്തനും
തായമാട്ടുതുടങ്ങാലോപോയകാലമതെല്ലൊടോ!
തമ്പുരാന്റെകാൽത്തളിക്കിഹകവിഭേണമിതേവരും
വമ്പുകൊണ്ടിറനില്ലുമേവനുംമുനിത്വനിഹനില്ലുണും
നമ്മുടാർക്കുപണത്തിനാഗ്രഹമേന്യെണ്ടതുനിശ്ചയം
പടിക്കൽപാറപൊന്നെങ്കിൽപാതിതേവക്കെന്നപോലെ
തുടങ്ങുന്നമ്മളോടിയായജമാനന്മാരുമെല്ലാം
പടയ്ക്കുവേണമിശ്രട്ടംകൊടുക്കുന്നോരമാടെല്ലാം
മടിക്കുന്താനുമെന്നാലുംമിടക്കുണ്ടെങ്കിലേതാനും
കിടയ്ക്കുംഭേഷനെന്നാകിലുടക്കുംവസ്ത്രവുംകൂടെ
പിടിക്കുംമന്ത്രിവീരന്മാർകടക്കേണംനാടുതോറും”
കൈക്കലേതാനുമുണ്ടെങ്കിൽതക്കവണ്ണംശ്രമിക്കേണം
കൈക്കലില്ലാത്തവൻതന്നെയാക്കമില്ലബഹുമാനം

നാടുവിട്ടുനടപ്പാനായ് തുടങ്ങുമ്പോളൊരു കൂട്ടം
 വീടുതോറും മറം തോറുമിരുന്നോരോന്നരയ്ക്കു നൂ
 ഇന്നലെ രാത്രിയിലങ്ങു സുരന്മാർ ചെന്നു അവിട്ടിൽ
 കൊന്നു പോയി ചുരച്ചാറെത്തിന്നു പോലുറ്റുവമെല്ലാം
 എന്നു പോലെ ജനം തിന്മാൻ നന്നു പോലെ നൂക്കു രംകു നൂ
 അവൻ പോളേക ഭേദം വയസ്സുഴുപത്തു നാലായ്
 കാഴ്ചയില്ലാകുന്നിന്നൊട്ടാ ചെവി രണ്ടാകേട്ടുകൂടാ
 പല്ലു പോയിട്ടെത്ര നാളായാഴ്ചമില്ലാ പരമാത്മം
 കല്ലുകൊണ്ടു ചെട്ടാലും വെറുപതിനാണെളുതല്ല;
 കൊല്ലുവാനിന്നു സുരന്മാർ വന്നു വെന്നങ്ങറിയാതെ
 മെല്ലെ വന്നു പുറപ്പെട്ടാലങ്ങൊരുത്തൻ പറയുന്നു
 ചക്കര ചുരുട്ടെ വീട്ടിൽ കിരുന്നാർ വന്നു കേറി
 മകമാരെ പിടിച്ചു കൊണ്ടു പോവാൻ തുനിഞ്ഞപ്പോൾ
 ചക്കര ചുരുട്ടുന്നേററു തൊങ്ങൽ വാളും പരിചയും
 തക്കരത്തിലെടുത്തു കൊണ്ടു നന്നത്തിൽ ചാടി നിന്നു
 മുറുന്ന് നിന്നങ്ങൊരു പോലെ ചുറ്റത്താണു കളിച്ചപ്പോൾ
 അററമില്ലാത സുരന്മാർ തോറുമണിക്കാടു പൂക്കു,
 തിട്ടക്കു വന്നു കൂക്കുമ്പോൾ മിട്ടക്കു നന്നമുണ്ടെല്ലെന്ന്
 ചൊടുകൊന്നു പുറപ്പെട്ടു കൂട്ടുകുളിയ്ക്കു കമ്പുകു
 കിടപ്പല്ലാമവൻ പോളുട്ടപ്പി ലെന്നതുകേട്ടു
 കൂട്ടമോടെ മനുജന്മാർ കെട്ടുകുട്ടി പുറപ്പെട്ടു
 കുട്ടികളെ പിടിച്ചു കൊണ്ടു കത്തി നന്നതരക്കി
 ഏട്ടുകൊണ്ടു പൊതിഞ്ഞൊരു പട്ടു ചുറ്റു പുറപ്പെട്ടു
 പട്ടു ചുറ്റു തന്നിരിക്കളുകുട്ടി ലെഞ്ഞെടുത്തു നോൾ
 കെട്ടിലെന്നാക ചുക്കി ചെല്ലു നന്നക്കന്നാമലയാളി?
 കിട്ടുവാ യന്നാടശേഷം കട്ടു പോച്ച എന്നു ചൊല്ലായ്
 ഇന്നു കൂട്ടുർ അസുരൻ വന്നെട്ടു നാളാ ചുരുത അയ്യോ

ശത്തുപോന്നാലെനകാൽക്കുശത്തുവഴിവന്നേൻ
 പടയിൽപട്ടക്കെന്നചോദ്യമെന്നു? അറിയാമൽ
 ഇടയിൽവന്നതെപ്പോഴേൽഗൃഹമന്ദിരമിന്നാലെ
 ഇങ്ങനെയങ്ങൊക്കിയിൽക്കുലോലമതുനേര--
 മെങ്ങിനേതാനിവയെല്ലാമുള്ളവണ്ണപറയേണ്ടു;
 സൂര്യവശത്തിലുംപിന്നെനോമവശത്തിലുമുള്ള
 ഭൂമിപാലന്മാരശേഷംപടയ്ക്കുണ്ടുപറപ്പട്ടു
 കുന്തിക്കോളൻകാശിരാജൻസിന്ധുരാജൻസിംഹഭേഗൻ
 കുന്തിപ്രോമൻവീരനാഥൻവിന്ധ്യപാലൻവീരപാലൻ
 ധീരാജൻമഹാമല്ലൻനല്ലവല്ലഭഭൂപാലൻ
 വല്ലഭഭദ്രൻചീരചന്ദ്രൻപിന്നെവീരപ്പനായ്ക്കൻ
 മുന്നിലങ്ങുവിളങ്ങുന്നമന്നവന്മാർപടകൂടി
 ചെന്നെന്നത്തുപിന്നെങ്ങുവെള്ളിശേഖരക്കാരനോടു
 പടയുവെടിയുന്നടയുമായുംചിലവെട്ടുകളും
 ചിലനീട്ടുകളുംവെലകെട്ടുകൾനല്ലചവിട്ടുകൾ
 ക്ഷോണിപാലപ്രവരന്മാരസുരധീശപരത്തൻ
 ബാണവുമേറുമായേറുപടത്തോറുവില്ലമറു
 രോണിതങ്ങളുണിഞ്ഞങ്ങുചത്തശേഷിച്ചവർപിന്നെ
 നാനാധമകൈട്ടാരോപാലതാണുവീണവണങ്ങിനാൻ
 പ്രാണപാനിവരുത്താതെപോന്നമന്നമവക്കില്ല
 വേണ്ടതെല്ലാകൊടുത്തോരോകോണിലാമ്പാറൊളിച്ചൊക്കെ
 വാണുകൊണ്ടൊരു കാലംമനുജന്മാരെയെകൂട്ടം
 ഓണമില്ലവിഷ്ണുവില്ലവേലിയില്ലവിളവില്ല
 വാണുകൂടാവസ്തുചൊന്നുവാണിദവന്നെന്തിനായി;
 അന്തണക്കുജപമില്ലയാഗമില്ലഹോമമില്ല
 ഹന്തകഷ്ടം! തപസ്സില്ലാസ്നാനപാനങ്ങളുമില്ല;
 മൃതിനിന്ദിതപറയുന്നവേണ്ടതെല്ലാമസ്തമിച്ചു

സങ്കടമനാവന്മാർക്കു കരുണാനന്ദനതടാ
 മകമാരെട്ടുന്നനായികണ്ടുവെങ്കിലസുരന്റെ
 കിങ്കരന്മാർവന്നുകേറിപ്പിടിച്ചുക്കൊണ്ടുപോകും;
 കായ്ക്കാരന്മാരണ്ടുകാശ്ശുകിട്ടാനെളുതല്ല
 കായ്സ്ഥന്മാർക്കുപിന്നെ, കായ്ശ്ലേശവുംവേണ്ടാ
 കോയിക്കല്ലെഴുത്തേണ്ടാവായിക്കുന്നതുപക്ഷേ
 വായിക്കാൻമടിച്ചുക്കോയിക്കൽനടന്നെച്ചാൽ
 സ്ഥായിക്കാൻതരമില്ലാത്തതാതിക്കുടിജന്മാരും
 സേവിക്കുന്നതുപോലെസേവിക്കാൻപന്മാരെ
 അകവടിയനടത്തേണംഅടിയനെന്മാരയ്ക്കേണം
 അകപ്പെട്ടാലിളയ്ക്കാലാവല്ലതെന്നാകിലുംചെണ്ണൻ
 ഈവണ്ണവന്നുകൂടിഭവനങ്ങളതു കാലം
 കേവലംവന്നസുരന്റെദൃഷ്ടികൾമുടക്കിയുൾ
 നാട്ടിലെങ്ങുമൊരേത്തുറംകോട്ടകളുങ്കുമല്ലാം
 കോട്ടക്കാരനൊപ്പിച്ചുചൊറുപ്പിപ്പറ്റുന്നവൻ
 പാട്ടനെല്ലുണ്ടുണ്ടുണ്ടെന്നുംമുഖ്യപാരംതുടങ്ങിപ്പോ
 പാട്ടൊലകൊടുക്കേണംതിങ്ങളിൽതിങ്ങളിൽചെന്നു
 കാഴ്ചവച്ചുകണ്ടുകൊണ്ടാൽതങ്ങളേടംചൊറുപ്പിക്കാം
 സകലദിക്കുകളുംകമലാക്ഷനൊത്തവണ്ണം
 സകലഭൂതലമെല്ലാംപാട്ടിലായെന്നതേവേണ്ടു
 ഇരിമ്പുമന്ദിരക്കാൻവിദ്യന്മാലിയുമ്പോ-
 ളൊത്തവെട്ടുപറപ്പെട്ടുപാതാളമകംപക്ഷ
 ഉരഗപുറവന്മാരെജയിച്ചുകോഴ്ചയുംവാങ്ങി
 പരമപെരുന്തേത്തോടേസുഖിച്ചാണെന്നതേവേണ്ടു

ഒന്നാംകളം സമാപ്തം.

ത്രിപുരദഹനം രണ്ടാംകൂട്ടം.

ത്രിപുരന്മാരുടെടുപ്പിച്ചരിതങ്ങിറങ്ങിയാഞ്ഞു
തരിശൊടുക്കുടപ്പുറപ്പെട്ടുവേരാജൻ
വിരിഞ്ചനംസുരന്മാരുംസിദ്ധവിദ്യാധരന്മാരും
തരംചേർന്നുരസ്രീകളെന്നുവേണ്ടാലോചരന്മാർ
ഒരുമ്പെട്ടുവിരവോടേയസാംഭോനിധിതീരേ
നിന്നങ്ങമുകുന്ദനെസ്തുതിച്ചെഴുത്തുകാലം.
ശേഷതല്പാമുകളേറിപ്പുഴുകൊള്ളു ഭഗവാൻ
ഘോഷമെല്ലാംകേട്ടനേരത്തുണർക്കെഴുകത്തോടേ
തോഷമുള്ളിൽനിറഞ്ഞെററംകരുണാശാലിയാംഭേവൻ
തോഷലേശമകന്നൊരുഭേവകളോടരുചെയ്തു
“സ്വൈരമല്ലീസുന്മാരേ!മുനിമാർഭവാനാർ
വൈരമേറുന്നസുരന്മാർഭൂവേവായുവോരല്ലീ?
വീരനായവാസവന്റെകരത്തിൽചഭ്രമെപ്പോഴും
ഘോരമായിവിലസുവോറിയേത്തിന്നൊത്തവകാശം?
ശുക്രശിഷ്യാദികളുടെവിക്രമങ്ങളൊരിക്കലും
ശക്തലോകങ്ങളിലെല്ലാംഫലംചെയ്യാനൊളുതല്ലാ;
വിക്രമങ്ങൾക്കനുക്രമംവ്യാഴമല്ലോനൃത്യഭൂതൻ
വക്രസംസാരങ്ങളൊന്നുംനിങ്ങളുടെനിമിത്തമല്ലോ?
ഇന്നുനിങ്ങളെപലർകൂടിവന്നതിൻകാരണമെല്ലാ-
മൊന്നൊഴിയാതെചെയ്തിൻസുന്ദരീവല്ലഭന്മാരേ?”
എന്നിതെല്ലാമരുളപ്പാടുകേട്ടുമുനിമാരും
വന്ദനംചെയ്തുകൊണ്ടുവമുണർത്തിച്ചുവാതെയെല്ലാം;
“ഭേവഭേവഹരേമുകുന്ദ!ജഗദിവാസനമോസ്തുതേ

ദേവവൈരികൾവന്നുനമ്മുടെനാടശേഷമടക്കിയേ
 ഏവനുംബതശക്തിയില്ലതപ്പതിനാനുകാരണം
 കേവലംകരുണാനിയോ!ശരണംഭവാൻ!ശരണംഭവാൻ!
 താരകാസുരമക്കളാകിയമൂന്നുപേരമരരിമാർ
 നേരുകേട്ടുകൾകൊടുവാൻവിരതോടുകൂടുന്നടക്കയും
 പാരിതത്തിലുമംബരത്തിലുമങ്ങുസ്പൃഗ്ഗൃഹത്തിലും
 പാരമുണ്ടമളിത്തരങ്ങൾമനസ്സുമുട്ടിമഹാമതേ!
 കോട്ടകൊണ്ടുനടന്നുതെങ്ങുടന്നൊട്ടകംവകയാക്കിയേ
 ചേട്ടകൾക്കൊരുകോട്ടമില്ലൊരുകൂട്ടമിങ്ങനെതീർന്നതേ
 ജ്യേഷ്ഠനാകിയതാരകാക്ഷനമന്ത്രിലോകമടക്കിനാൻ
 നാട്ടുകളെകസോദരൻകമലാക്ഷനശിമുടിക്കയും
 രണ്ടുചേരടെതവിയാകിയതണ്ടുതപ്പിമഹാശരൻ
 കണ്ടതൊക്കെമുടിപ്പതിന്നരവങ്ങൾനാട്ടിൽനടക്കയും
 പണ്ടുതെങ്ങളിവണ്ണമുള്ളൊരസങ്കടങ്ങളൊരിക്കലും
 കൊണ്ടുവണ്ണ്!സഹിച്ചുവെന്നൊരുകേട്ടുകേളിയുമില്ലവേറേ!
 ഭജജനത്തെനിവർത്തിവെച്ചുവരുകൊടുത്തുപലത്തുവാ-
 നിജജനത്തിലൊരുത്തനണ്ടതുകുറമല്ലിതുവന്നുപോ-
 ഇജഗത്തുനശിക്കുമങ്ങുകൊടുത്തിലെങ്കിലതോക്കയാൽ
 ഇജജിഷ്ഠവരുകൊടുത്തുതരംകൊടുത്തുജഗത്രയും
 അപ്പുരത്രയമപ്പൊഴുത്രയുമ്പ്രിയത്തെവരുത്തുവാൻ
 ചെപ്പടിചൂചൊടിക്കിലോചിലചെപ്പടിക്കുതരംകൊടു-
 അല്ലമില്ലൊരുകെല്ലമിപ്പരിഷയ്ക്കുചിത്പ്പുരുഷോത്തമ!
 ഭക്ഷവൈരിഭഗവാൻപക്ഷപാതംതുടങ്ങുന്ന
 ശിക്ഷവന്നുപുരന്മാർഭക്ഷവന്നുവഴിപോലെ
 ഐക്ഷണൻറെസേവകന്മാർകാൽക്ഷണംപോലില്ലതെ-
 ക്ഷകർമ്മമെയ്തെല്ലാമീക്ഷണംചെയ്കയേവേണ്ട
 ക്ഷചെയ്യേണ്ടവർതന്നെഭക്ഷണത്തിന്നൊരുവെട്ടാൽ

കഷ്ടി മാത്രം വെറുപ്പിപ്പാൻ ഭിക്ഷ കൊണ്ടു മെളുതല്ലാ
 യക്ഷികൾക്കു മക്ഷികൾക്കു പക്ഷികൾക്കു കഷ്ടികൾക്കു
 ത്ര്യക്ഷനല്ലോ രക്ഷശിക്ഷാപ്രക്രിയകൾക്കേകുന്നാഥൻ
 ഇക്ഷി പായാനതകൻതന്നോ പക്ഷപാതം തുടങ്ങുമ്പോൾ
 ത്ര്യക്ഷതയ്ക്കു മിങ്ങുണ്ടു പക്ഷമില്ലാ പരമാർഷ്
 കഷ്ടമിന്നീയജമാനമാരുമെല്ലാം പലപക്ഷം
 ഏഷ്വരയ്ക്കു തുടങ്ങുമ്പോൾ ഇഷ്ടമാകും ചിലർക്കു
 അഷ്ടിനന്നായ് കഴിച്ചുകൊണ്ടു ഷണിഷ്കനടക്കുന്ന
 യഷ്ടികളു മതിൽതന്നോ പലരുണ്ടെന്നറിഞ്ഞാലും!
 ഇഷ്ടമല്ലാത്തവരെക്കൊണ്ടു ത്ര്യക്തം ഭുഷണങ്ങൾ
 ഇഷ്ടസേവനമാരുതെന്നറിന്നുകെട്ടിച്ചമയ്ക്കുന്നു
 കഷ്ടകാലം നമുക്കെല്ലാമെന്നു മാത്രം പറഞ്ഞേക്കാം
 മിട്ടുമെല്ലാം പറഞ്ഞുകൊണ്ടു റികിൽവന്നവരെല്ലാം
 ഇഷ്ടബന്ധുക്കളെന്നു ത്രേഭുവരജാവിനു ഭാവം
 ഏഷ്വരമുണ്ടതിൽതന്നെ ശിഷ്ടമുണ്ടതിൽതന്നെ
 സ്പഷ്ടമായിട്ടറിയാഞ്ഞാൽ നഷ്ടമായി ഭവിച്ചേക്കും
 വാങ്ങുടക്കുന്നവരെല്ലാം വെളിച്ചപ്പാടെന്നപോലെ
 മേളമേറും പ്രഭുക്കന്മാരെന്ന ഭാവം ചിലർക്കുണ്ട്
 വാളു വെട്ടാം! ഭട്ടോരംശെയ്യു വുമാളടിയാൻ
 കേളിമന്നിട്! യല്ലാം ഉള്ളവരെത്രയും തരം
 കേളികേട്ടപ്പുറത്തു പലസുരക്കൊണ്ടു ഭാര്യകൂട്ടം
 താളമെന്നു പിഴുപ്പിപ്പാൻ തരം നോക്കിനടക്കുന്നു
 ഏറിക്കരയൊഴു മെന്നും ഏറിക്കരയൊഴു മെന്നും
 നീനച്ചേററം തെളിയുന്നു തനി ചുബുലാമന്മാരും
 തനിക്കിത്ര ബലമുണ്ടെന്നു റിക്കലും നിനയ്ക്കാതെ
 മെന്നെക്കട്ടെങ്ങിരിക്കുമ്പോൾ കനക്കേട്ടും ഭവിച്ചേക്കും
 ഉറക്കത്തിൽ പണിയ്ക്കുത്ത പമൊരുതടക്കും വരത്തില്ല

൨൩

കരുത്തൻതൊന്നെന്നതന്നേവരുത്തണമെന്നുവന്നാൽ
ഗുരുതപഃവേണമല്ലാത്തതൊലൊരുതനമെളുതല്ല;
ജഗത്തിന്നുംനഗത്തിന്നുംമൃഗത്തിന്നുംഖഗത്തിന്നും
സുഖത്തിന്നുംനഖത്തിന്നുംഇടത്തിന്നുംവലത്തിന്നും
മരത്തിന്നുംതരത്തിന്നുംശിവത്തിന്നുംജപത്തിന്നും
ഇരിമ്പിന്നുംതുരുമ്പിന്നുംവരമ്പിന്നുംതെരുവിന്നും
ജഗത്തിലുള്ളവസ്തുക്കൾക്കൊക്കെവേകാരണഭൂതൻ
സമസ്തംനിന്തിരുവടിഎന്നുതെങ്ങളറിയുന്നു
സ്ഥാവരംജംഗമംവിഷ്ണുഭേവനാരായണസ്വാമി!
കേവലാത്മസ്വരൂപനീഭേവകൾക്കുതണയേണ്ട
നാടുപാടെനശിപ്പുവോർമുഴുതട്ടുംമനക്കാമ്പിൽ
ഓടിവന്നിപ്രഭേശുതുപാടുപാർക്കുതെങ്ങളെല്ലാം
കൂടെവന്നുഭവാനിപ്പോൾകൂടെരെക്കൊലൊചയ്യും
കേടുതീരുമ്പോളിക്രട്ടുംനാടുവാഴുംവഴിപോലെ
ഓടുമപ്പോളുസുരന്മാരോടുമപ്പോളടിതടവോ
നാടുമപ്പോൾഭരിച്ചീടുംകൈക്കാരോ!ധരിച്ചാലും!
കൂടവേകൂടവേകണ്ടാൽകൂടെതെങ്ങൾക്കൊരിക്കലും
പ്രേരണയൊക്കുവില്ലമൃഗത്തെയുംകുറവില്ല
ഒന്നുകണ്ടാലറിയാത്തകൂട്ടമായിത്തീന്നുതെങ്ങൾ
വന്നുകണ്ടാലാവലാതിയുണർത്തിപ്പാൻശക്തിയില്ല
എന്നുവേണ്ടാമിടുന്നൊരെന്നുഭാവംമിലക്കുണ്ടു
നിന്നുകൊണ്ടുതെങ്ങൊല്ലൊന്നെന്നിയേക്കൊള്ളുതതാരും
നാട്ടിലെങ്ങുമനസ്സെങ്ങൊളമില്ലാത്തകാലത്തി-
ക്രട്ടുമെത്രസമത്വമാർവലിപ്പമങ്ങിനെതന്നെ
പെട്ടകംകൂട്ടകംകൂട്ടിപ്പട്ടയംവാലിയക്കാരും
പെട്ടിയുംകൂട്ടിലുംവട്ടംകൂട്ടിനപൊന്നുറവാളും
വഞ്ചിയുംസഞ്ചിയുംവെള്ളിക്കാഞ്ചിയുംകാഞ്ചനക്കോപ്പും

പഞ്ചവംശഞ്ചവംകിഞ്ചിതപുണ്ഡരക്കൊഞ്ചലുംകണ്ടൽ
 അഞ്ചുമാറുള്ള ഭാവങ്ങളഞ്ചുമാറുള്ളപൊന്മാല
 അഞ്ചുമാറുകളത്രങ്ങൾനെഞ്ചിലേറുംവിനോദങ്ങൾ
 ഇക്കണക്കുപറഞ്ഞെന്നാമി: കഥയ്ക്കില്ലവസാനം
 നീക്കണമെന്നിവയെല്ലാമൊക്കെയുംബോധമുണ്ടല്ലോ
 അക്കവിഷകശിഷ്യരായിട്ടിരിക്കുകതുല്യമായി
 കർക്കശമാരസുരന്മാർധിക്കരികുംമഹാകഷ്ടം
 തമ്പുരാനെ! അടിയങ്ങൾസന്ദർശിച്ചുതലല്ലാം
 ചൊൻപുരക്കാരനുംകൂട്ടംവന്യകാണ്ടുകൈക്കലാക്കി;
 ഉമ്പർനാട്ടിലുള്ളതെല്ലാ മുമ്പർനാട്ടിലസ്തമിച്ചു
 കടകോണേഴുതംപാപംകടകോണേവനശ്ശുതി
 ഇത്രമാത്രമുണർത്തിക്കാമിതിൽപിന്നെതിരുവുള്ളം
 വൃതശത്രുപുരംതന്നിൽഭവിച്ചെന്നാൽകിട്ടുമല്ലോ
 ഏതത്രന്നോപറയാവുദേവകൾക്കെന്നതോന്നോണ്ട
 ശത്രുചെയ്തോരപരാധംസഹിക്കാഞ്ഞിട്ടുരയ്ക്കുന്ന
 ഉഴറവുംവന്നുകുപ്പട്ടാൽകൂറുകാഷ്ഠമെല്ലതല്ല
 ഈററപ്പാമ്പിൻവിഷമെല്ലാംപാറുകൾക്കുസഹിക്കാമോ
 നീറിലുള്ളമുതലകൾചീററിവന്നങ്ങടക്കുവോൾ
 മാററിയാകുന്തവളയ്ക്കുങ്ങേറുപോവാണെളുതാമോ
 മറെറുരുത്തൻഗതിയില്ലാപ്പരിഷയ്ക്കുന്നറിഞ്ഞാലും
 കൂററനേറുംപോറിതന്നെമാററലക്കുകൂറുകാരൻ
 തോററുപോയല്ലേററുവാനുംപറുവാനുംതെററുവാനും—
 മററമില്ലാവിധംചെററുംചുററുമെന്നേപറയാവു
 ചെററുവാട്ടംവരുത്താതെഉററവരേ! തുണയ്ക്കേണം
 കുററമുണ്ടങ്കിലുമിന്നുചെറുപ്പിക്കണമേപോറി!”
 ദേവകളിത്തരമെല്ലാമാവലാധിപ്രകാരങ്ങൾ
 ദേവനോടടുത്തുനിൽക്കേവലംനിന്നൊരുശേഷം

രവ്യ

സേവകന്മാരുടെപിഡാഭാവമെല്ലാംകാഞ്ചമൂലം
ഭാവമെന്നപകണ്ഠംഭേവഭേവനരംചയ്യ
“ഞാനൊത്തൻനിരൂപിച്ചാലിതിനുപോംവഴിയില്ല
ഭാവന്മാരുടെബന്ധുചാവതീവല്ലഭനല്ലേ;
ഭിനാഭംകളഞ്ഞാച്ചമുപായങ്ങളുണ്ടുതാനും
ഹാനിനിങ്ങളുടെയൊത്താനിരിക്കെബ്രഹ്മീഭൂമി;
പോകട്ടോ!നാമടിയാതെചാവതീഭാനനെക്കാണാൻ
ശോകമല്ലാംശമിപ്പിക്കുംലോകനാഥൻ ചന്ദ്രചൂഡൻ
ആകലപ്പെട്ടവക്കല്ലാമേകബന്ധുദയാസിന്ധു
ലോകസൃഷ്ടി സ്ഥിതിസ്ഥപംസ്കൃതിയകൾക്കുമേതുഭൂതൻ.”

പരമപുരുഷനിവണ്ണമെന്നരുചെയ്യഭേവകളോടടുൻ
ഗന്ധധരജമതിലേറിനമുനിജനങ്ങളുമമരം
പരിചൊടിളകിനാപടകളിവകസ്ഥിതിയാത്രയുടങ്ങിനൻ
രജനികരകലച്ചുമീശപരനമതമചലകലോത്തമം
രജതഗിരിവരമമ്പൊടേയവർകളെക്കണ്ടുനടക്കയും
രജനിചരകലശലഭജാലമഹാനലൻകരുണാകരൻ
രജനിപരിണതിവേളയിങ്കലടുത്തുചെന്നുമൊത്തടേ
ഇന്ദിരാപത്നിയകമീശപരനിന്ദനോടുപതുക്കവേ
മന്ദഹാസസംകലനം തരംചെയ്തുശേഷജനത്തെറ്റും
“ഇന്നുനിങ്ങളുശേഷരൂപനരിന്ദ്രചൂഡനെയാദരാൽ
വന്ദനംകനിവോടുകെയ്യതപസ്സുചെയ്യണമേവരം
നാരദൻമുനിപുംഗവൻചന്ദ്രനിങ്ങളുപോരികപോകനാം
സാരമായൊരുപാശ്ചമുണ്ടിഹനാമതിന്നുതുടങ്ങുക”
വാരിജാക്ഷനിവണ്ണമെന്നരുചെയ്യഭേവകളോടടുൻ
നാരദൻനരംഗിച്ഛമിരിച്ചുകൊണ്ടുതിരിച്ചുത;
ബുദ്ധിക്കൗശലശീലനാംപുരുഷോത്തമൻഗന്ധധരാജൻ

ബുദ്ധതാപസവേഷമാശ്രയിച്ചുബലകരുഹലാൽ
 ശുദ്ധമാക്കുമാരാൽത്തറപ്പുനമേറിവാണുജീടിനാൻ
 വൃദ്ധനെത്രവയസ്സുചെന്നുനാച്ചകണ്ണിമകുടവേ
 ക്ഷീരസാഗരചാരിപോലെവെളുത്തുനീണ്ടൊരുതാടിയും
 മരുവായകഷായവസ്ത്രവുമുത്തരീയവുമങ്ങിനെ
 ഭൂരിപിംഗജാകലാപവുമങ്ങുയോഗപടങ്ങളും
 ചോരമീവകമുത്തബൗദ്ധനിതെന്നു കണ്ടവർചൊല്ലിനാൻ
 ബന്ധുചാകിയനാദൻമുനിശിഷ്യനെന്നുനടി ചൂടൻ
 ഗ്രന്ഥമെന്നുപുരത്തിലാക്കിയഴിച്ചുനോക്കിയിരിക്കയും
 എന്തിനിക്കെന്നുവായനയ്ക്കുനടപ്പുമില്ലനിനയ്ക്കുകോ
 ചിന്തയില്ലപരിപ്ലവെങ്കിലടിക്കുമെന്നൊരുവാവും
 വീണയങ്ങരിക്കത്തുവെച്ചുപറിക്കുമൊട്ടുനടിക്കയും
 കാണുന്നേമിളക്കിലാഗ്ര താഡനങ്ങരംകൊടുക്കയും
 ഇങ്ങിനെയൊരുശിഷ്യനുംഗുരുവുംചെരുത്തൊരുക്കൈതവം -
 ലങ്ങുവാണുപുരത്രയംസ്വപ്നചിക്ഷമാൽത്തരമണ്ഡപേ
 മൂന്നുലോകമുടൻമുടിച്ചുനടക്കുമപ്പുരദൈത്യരും
 മൂന്നുപേരുമൊരായിരംവരിഷംതികുഞ്ഞടശരാന്തരേ
 പോന്നുവന്നുജവേനബോധിമരത്തറയ്ക്കുലൊരിക്കലേ
 നിന്നുകൊണ്ടുപതമമിതന്നോക്കിഹസിച്ച്കൊണ്ടുവർചൊല്ലിനാൻ
 “നോക്കുക! ഒരുമുപ്പരിനിഹവന്നുകൂടിയതാടോ!
 നീക്കമില്ലൊരുശാസ്ത്രിയായതുപിന്നെന്നല്ലൊരുശിഷ്യനും
 ബൗദ്ധനെനിഹതോന്നമാകൃതികാണുകീർപ്പനരേത്രയും
 വൃദ്ധനെത്രനടന്നു ചെന്നുമാക്കിലെത്രയുമുദ്ദതം!”
 ഇത്ഥമങ്ങുപറഞ്ഞുകൊണ്ടരിക്കത്തുചെന്നുപുരത്രയം,
 വൃദ്ധതാപസബൗദ്ധനോടുകൂടെചെന്നുകൈതവകോവിലും
 “ഗ്രന്ഥിയായഭവാനുടേകുലമേതെടോ! ഗുഹമേതെടോ!
 ബന്ധമെന്തിഹവനിരിപ്പതിനെതുപേരുതനിക്കെടോ?

ഗ്രന്ഥമെന്തുപുരാണമോ! അഥകാച്യമോബതശാസ്ത്രമോ?
 സിന്ധുപോലെചെരുത്തവിദ്യയിലേതിലിങ്ങുപരിശ്രമം?"
 താരകാത്മജവാഷകേട്ടമുകുന്ദനെന്നരുളീടിനാൻ
 "വീരരാകിയനിങ്ങൾമൂച്ചുരുമത്രവന്നുവസിക്കട്ടോ
 സാരമാകിയബൈബലാശാസ്ത്രമിതത്രയുംപുനരുത്തമം
 നേരുതന്നെന്നിയ്ക്കിലിന്നിതുകൊണ്ടുവേണമശേഷവും
 സാരബുദ്ധിതർന്നുമില്ലിഹനിങ്ങളുംമൂന്നുജനത്തിനും
 ആരുചൊല്ലിയതപ്രകാരമൊരാധ്യമുദ്രതുകുടവാൻ
 ചാരമിങ്ങിനെനല്ലമേനിയിലാശുപൃശിയെത്തെങ്ങോ?
 ചേതമെന്നുപറഞ്ഞതാരിഹനീരസങ്ങൾതുടങ്ങാലാ
 പുസ്തകങ്ങളിലൊന്നിലുംപുനരിത്തരംവിധിയില്ലെടോ
 വസ്തുബോധവുമില്ലനിങ്ങളടനാട്ടിലെങ്ങുമിതെങ്ങോ?
 വിസ്തരിച്ചുപറഞ്ഞുകേൾക്കണമെങ്കിലിന്നമഹോത്സവം
 പുസ്തകങ്ങളിലുള്ളതൊക്കെമനസ്സിലുണ്ടുനമുക്കെടോ!
 കാമവുംപുനരത്നവുംപുരുഷാത്മമിങ്ങിനെർണ്ടടോ!
 ഭൂമിവെള്ളവുമഗ്നിവായുവുമെന്നുനാലിഹഭൂതവും
 മോക്ഷമെന്നൊരുവസ്തുവില്ലതിനാരുസാക്ഷിയതോക്കണം
 കാൽക്കണനകളയാതെനല്ലസുഖങ്ങളൊക്കെവരുത്തണം;
 ഭുള്ളകാട്ടിത്തെളിഞ്ഞിരുന്നുതപസ്സുചെയ്തുവിശന്നതാ
 നുള്ളകാലമൊടുക്കുവാൻവിടുഭോഷണെന്നിയേതോന്നുമോ?
 വെള്ളവെറിലജാതിപാത്രികപാക്കതുക്കുപുകേലയും
 ഉള്ളനാളിലിളയ്ക്കാലാചിതമല്ലിതെന്നെന്നിയ്ക്കൊലാ,
 കർമ്മംപുനരീരുചന്ദനമകണാദിവിഹാരവും
 ശങ്കവേണ്ടമനക്കുരുനിലൊരിക്കലുംപുരവീരരേ!
 ശങ്കരപ്രിയമെന്നുചൊല്ലിനിനച്ചുശങ്കകളിക്കൊലാ
 എങ്കിലൊന്നുധരിക്കണംശിവനെനൊരീശ്വരനില്ലെടോ!
 എങ്കൽനിന്നുധരിച്ചുകൊൾകസമസ്തശാസ്ത്രവുമിപ്പൊഴേ,

അമ്പലിക്കലച്ചുവോൻമലരമ്പനെക്കാലചെയ്തവൻ
തുമ്പമാലയണിഞ്ഞവൻപലപാമ്പുകൊണ്ടുചമഞ്ഞവൻ
ഇത്തരംപലരൂപമുള്ളതുകേട്ടോഷ്ടതന്നെയതിനാത്താ-
നത്തരംപറയുന്നനേരമൊത്തനങ്ങളുണ്ടാകുമോ?”

മാധവന്റെറവചനങ്ങൾകേട്ടനേരംതൃപുരന്മാർ
ക്രോധമോടെകണ്ണുരുട്ടിമിഴിച്ചുനിന്നുരചെയ്തു.
“സാധുവായഭഗവാനെടുക്കുന്നതെന്താമൃഗം
ബോധിപ്പിക്കുതരമേൽനിന്നിറങ്ങിപ്പോ കൈവകാതെ
വൃദ്ധനായബലനേതുംശുദ്ധിയല്ല;ബലിയല്ല
മുശലചന്ദ്രമൃഗനെകൊണ്ടബലങ്ങൾപറഞ്ഞെന്നാൽ
ഭക്തരായതങ്ങൾകേട്ടാൽക്ഷമിക്കില്ലെന്നറിഞ്ഞാലും
ഭക്തിമുക്തിപ്രദൻസാക്ഷാൽജഗന്നാഥൻമഹാഭേദൻ
ശങ്കരൻപാപരീകാന്തൻകാമവൈരികാലകാലൻ
തിരുമെഴുതികളകുന്തെങ്ങടെതമ്പുരാനെല്ലോ
ഭോഷവാക്പറഞ്ഞെന്നാൽനാക്കുവണ്ണിച്ചുപോമിപ്പോൾ
ഭോഷനായമൃത്തബലേ!നടക്കശിഷ്യനുംതാനും
ഭോഷവാക്പറഞ്ഞാലുംനിനച്ചാലുംശ്രവിച്ചാലും
ഭോഷമുണ്ടെന്നറികനീമൃഗനേതുംബോധമില്ല;
പത്തുതറവയസ്സായിട്ടൊരുവസ്തുതിരിയാത്ത
മൃത്തമാപ്പിളയ്ക്കുചാകാൻ മനസ്സില്ലത്തതുകഷ്ടം
കൃത്തിവാസസ്തിനേക്കൊണ്ടുടച്ചൊന്നാലിന്നുതന്നെ
മൃത്യുനിങ്ങൾക്കിരുവർക്കുമടുത്തുസംശയമില്ല”
ഇപ്രകാരംകയർന്നപുരന്മാരോടൊരചെയ്തു
സുപ്രസന്നനനൻഭേദൻമുക്കുന്തമന്ദമീവണ്ണം;
“മുപ്പുരന്മാർക്കിതുകേട്ടാലെന്തുബന്ധംമനക്കമ്പിൽ
അപ്രിയംസംഭവിപ്പാനെന്നതുചൊല്ലാംപരമാർത്ഥം

ഗാത്രവുംശ്വാത്രവും പിന്നെനേത്രവുംജിഹ്വയുംപ്രാണം
 പാഞ്ചകുണ്ടാലിവയഞ്ചുമിന്ദ്രിയങ്ങളറിഞ്ഞാലും
 അഞ്ചുകൊണ്ടുശിവനുണ്ടെന്നറിയാനിന്നെളതല്ലാ
 പഞ്ചഭൂതാത്മകമായദേഹംഭേദിയുമില്ല;
 കുതിരയ്ക്കു രണ്ടുകണ്മുണ്ടെന്നോരുത്തൻചറഞ്ഞെന്നാൽ
 അതുതന്നെവിശ്വപ്രാണമെന്നുചൊല്ലേണ്ടാപുറമ്പാരോ?
 മതികൊണ്ടുവിചാരിച്ചുതജി ചാലുംമോമമെല്ലാം
 ചത്തവന്റെപ്രസഭത്തൊരുത്താമെന്നുചൊല്ലിട്ട്
 ചാത്തമുട്ടുന്നതുംപിന്നെപ്പാഴിലെന്നുധരിച്ചാലും
 കൊറെറാരുത്തൻവഴിപോലെകഴിച്ചെന്നാലതുകൊണ്ടു
 മറെറാരുമാനുഷൻതന്റെവിശപ്പതീരുമാറുണ്ടോ?
 കാരൂതട്ടിവിളക്കുണ്ടാമട്ടുപോയാലതിൽപിന്നെ
 ആററലോടെവെളിച്ചമുണ്ണപകന്നാൽകത്തുമാറുണ്ടോ?
 ജീവനോടെവസിക്കുന്നകാലമെല്ലാംഭവിച്ചിടും
 കേവലംമാനുഷമാഷ്ടമംസുഹൃതവും
 ജീവനാശംവന്നുപോയാലൊരുവസ്തുപിന്നെയില്ലാ
 ദേവലോകപ്രാപ്തിയെന്നുപറവതുംഭോഷ്ടതെന്നു
 പട്ടിപോലെവിശന്നോരേക്കോട്ടിലെല്ലാംനടന്നല്ലം
 കിട്ടിയതന്യുലംകൊണ്ടുവീട്ടിൽവന്നാഞ്ഞൊരുനരം
 ചൊട്ടിയോരുകലംതന്നിലിട്ടുവെള്ളപ്പകന്നുവാം
 ഒട്ടുവെന്താൽവാങ്ങിവെച്ചുചട്ടകഞ്ഞികുടിച്ചിട്ടു
 കുട്ടികൾക്കുകൊടുത്തതുംകുട്ടുവാനില്ലായ്കമൂലം
 പട്ടിണിപ്രായമായുള്ളകഷ്ടകർമ്മമനുഭവി-
 ചൊട്ടുകാലംമുറിതത്തിൽപാട്ടിലാകുംമനുജൻറ
 സ്പഷ്ടമായിട്ടിഹലോകചേഷ്ടിതങ്ങൾകണ്ടുകൊറവിൻ
 അത്രയുമല്ലിനിചൊല്ലാംചിത്രമായവിശേഷങ്ങൾ
 മാത്രമെശ്വരമുണ്ടെന്നാൽധാത്രിയിലിശ്വരൻതന്നെ

[illegible]

ആചാര്യൻ ചെല്ലുന്നിന്നിത്രപുരന്മാർ ഭക്തിയോടെ
 “ശാസ്ത്രങ്ങളടിയങ്ങർക്കുമാത്രം ഗ്രാമിക്കേണം
 ശാസ്ത്രീയാംഭവാൻതന്നെ ഗുരുഭൂതനിനിമേലിൽ”
 താരകൻറതനായന്മാരിപ്രകാരമുണർത്തിച്ചു
 ഭൂമനിന്നുകരംകൂപ്പിശിഷ്യഭാവംനടിച്ചപ്പോൾ;
 നാരദൻറകരതീന്നാഗ്രന്ഥമവോടുമേടിച്ച്
 താരകാക്ഷനടകയിൽകൊടുത്തുബുദ്ധയോഗീദ്രൻ;
 പുരന്മാർക്കുമനക്കാമ്പിൽബോധമുണ്ടാക്കുവാനുള്ള
 പരീക്ഷയ്ക്കായതുനേരമരുടെയ്ക്കുപത്മനാഭൻ
 പുരന്മാരേ! കണ്ടുകൊൾവിൻ! നമ്മുടെശാസ്ത്രമാഹാരവും
 പരമാത്മംകണ്ടെല്ലാമസത്യംകാണാത്തതെല്ലാം;
 ഇല്ലെന്നുതാൻ പറഞ്ഞാലില്ലെന്നവരുത്താനും
 ഉണ്ടെന്നുതാൻ പറഞ്ഞാലുണ്ടെന്നവരുത്താനും
 കണ്ടാലുമെന്നരുളീതണ്ടാർമാനിനീകാതൻ;
 കിണ്ടിതന്നിലെവെള്ളംകൊണ്ടുത്തളിച്ചപ്പോൾ
 പണ്ടേയുള്ളരയാലുംഭസ്മമായിച്ചമഞ്ഞുതേ
 ഉണ്ടെന്നങ്ങരുചെയ്തുപിന്നെവെള്ളംതളിച്ചപ്പോൾ
 കണ്ടുവന്മാരൊക്കെയൊരയാലുംവന്നുപൊങ്ങി;
 നീചരാകുംതിപുരന്മാർക്കുമുസത്യമെന്നെല്ലാം
 സാരമായബൗദ്ധശാസ്ത്രംപഠിപ്പാനങ്ങൊരുമ്പട്ട,
 മുപ്പുരന്മാരുനേരംബൗദ്ധശാസ്ത്രങ്ങളെയെല്ലാം
 അല്പകാലംകൊണ്ടുശോഷിപ്പിച്ചുദക്ഷിണചെയ്തു;
 കെട്ടിനോടെശിവനില്ലാശിവനില്ലെന്നൊരുപോലെ
 എപ്പൊഴുംനിന്നുരടെയ്ക്കുശിവലിംഗമുപേക്ഷിച്ചു
 നല്ലയദ്രാക്ഷവുംപിന്നെക്കല്ലുകൊണ്ടുപൊടിച്ചുതു
 വല്ലഭന്മാർപുലിത്തോലുംകീറിടൂരത്തുപേക്ഷിച്ചു
 ഉത്തമംഗേവിളങ്ങുന്നജടാരങ്ങളെയെല്ലാം

കത്തിയമ്പുകൊണ്ടശേഷം ചിരച്ചുടങ്ങുന്നേരം
 മേനിതന്നി. ചണിഞ്ഞൊരുചാരമെല്ലാത്തതുവാരി
 സ്നാനവുമെന്തൊരുപോലെമൂന്നുപേരവന്നിരുന്ന
 മാനമേറുന്നനുജന്മാർമോടികൂട്ടിവഴിപോലെ
 മാനിനിമാരെടുക്കുകോട്ടപുക്കുസമത്സരം
 കച്ചമുണ്ടുതൊറിത്തുടത്തു
 ചേച്ചുണ്ടതിനെത്തുടത്തു;
 പച്ചമുക്കിനകച്ചുകൊണ്ടതിമെച്ചമാകിനകോട്ടുടത്തു
 കൂട്ടുകറികളുരച്ചണിത്തു
 നാട്ടുപുഴുവുമെടുത്തണിത്തു
 പട്ടുപുടവകളോടുപലവകകെട്ടിയങ്ങൊരുവിധമണിത്തു
 ചന്ദ്രകാവിവളച്ചുകെട്ടി
 ചന്ദ്രകാന്തകളുറുത്തു
 ചന്ദ്രനാപനരിറുച്ചുണ്ണുവുമെന്നുവേണ്ടവിധങ്ങരുകൂട്ടി;
 മല്ലികാമലർമാലവൂടി
 നല്ലനല്ലസുഖങ്ങരുകേടി
 ഇരവിധങ്ങരുകെട്ടിച്ചുണ്ടുന്നസുരന്മാർമൂന്നുപേരും
 ശൈവനാമമറന്നാശ്രമമിച്ഛാണെന്നതേവേണ്ട
 ഭേദഭേദവൻപരമനാഭൻമറഞ്ഞുമെല്ലവേചെന്നു
 ഭേദവൃന്ദങ്ങളിൽകൂടിതപംചെയ്തുവാണരുളി;
 റഘുഷണിക്കാരനായുള്ളമുനിശ്രേഷ്ഠൻപുറപ്പെട്ടു
 ഭീഷണികളിവയെല്ലാംശംഭുതന്നോടറിയിപ്പാൻ;
 ഭോഷരായത്രിപുരന്മാർക്കുത്തന്നാശമെന്നോത്തു
 തോഷമോടങ്ങുകൈലാസപദ്മതത്തിൻമുകുളേറി
 തുന്ദയുമാമ്പലുംപൊന്നുപാത്രത്തിലിഗംഗയുമുടും
 തമ്പുരാൻപുരംതന്നിലിമ്പമോടെചെന്നുകേറി
 നിന്നനേരംചന്ദ്രപൂഡൻമന്നമൊന്നങ്ങരുംചെയ്തു

“വന്നിതോരോപസത്രേഷ്വൻനന്നവന്നിങ്ങിരുന്നാലും!
 ഇന്നെനിക്കവിനോദങ്ങളൊന്നുമില്ലാഞ്ഞിരിക്കുന്നു
 വന്നകാൽപ്പറഞ്ഞാലുംനിന്നുകാലംകഴിയേണ്ട
 മൃന്നാളമുഖിലാമമാനങ്ങിരുന്നാലുംവഴിപോലെ
 നിന്നുടൊക്കുകകേൾപ്പാൻപാർത്തിക്കാഗ്രഹംപോരും
 ഒന്നനമോടറിയിപ്പാൻവന്നുവെന്നിങ്ങുതോന്നുന്നു
 ഒന്നുകൂടാതൊരിക്കലുംകാണാമറില്ലേതോന്നെ”
 മൃന്നാളമെല്ലാമരുളപ്പാടുകേട്ടുമുനിത്രേഷ്വൻ
 വന്നുചെയ്തുകൊണ്ടുവന്നുതരിച്ചുവെട്ടിയെല്ലാം;
 “ചന്ദ്രപുര!ഭഗവാനേ!വന്നകാൽപ്പറഞ്ഞിരിക്കാം
 ചന്ദ്രനമെന്നോത്തരവുക്കുംകാഞ്ഞിരമാണ്ണനിത്ത്പോരും
 മാലയെന്നുനിന്നുചേർന്നുവന്നിപ്പറന്നുവെല്ലാം
 കാലസുപ്പുള്ളിമാലികാലഭോഷത്തിന്റെറുളം
 ഇത്രനാളുംഭക്തമായിനടന്നോരു ത്രിപുരന്മാർ
 മൃന്നാളനെഭഗവാനെ ഭജിക്കുന്നുകശ്ശലന്മാർ
 അക്ഷസുതംശിവലിംഗംപൊലുചർമ്മമിവയെല്ലാം
 രക്ഷയുത്തൽക്ഷണംഭൂതതുപേക്ഷിച്ചുകശ്ശലന്മാർ
 ശിവനെനുള്ളനാമത്തെക്കേട്ടുകൂടാതൊരിക്കലും
 ശിവനില്ലാശിവനില്ലെന്നോത്തുപോലെജ്ഞാപിക്കുന്നു
 ഒരുക്രമംബലംശാസ്ത്രമുളവാക്കിവഴിപോലെ
 ഇരുവായിട്ടൊരുവിദ്യാൻതാനിരുന്നപറപ്പിച്ചു
 ഒരുവെട്ടുത്രിപുരന്മാർമറന്നുനിൻചരിതങ്ങൾ
 ഭക്തയുക്തവിരുളള ത്രിപുരന്മാരുടെക്രമം
 കഷ്ടമെന്നോപറയാവൂ! കാലകാല!ഭഗവാനേ!”
 നാരദൻവചനങ്ങൾകേട്ടനോരോഹാരോഹാരം
 മാതൃഹൃദയഭക്തവചനംകാണായിവന്നു;
 വികടനിദ്രാതടത്തിലേറും

ഭൂകുടിവടിവിലുയന്നുവന്നു
 ചടുലമുടലുമുടൻവളന്നു
 സ്ഥിതിനിന്ദയനമുടൻചുവന്നു
 സ്ഥിതിസ്മരനദിതന്നിലേത്തും
 തിരകളിലകിമറിഞ്ഞുലഞ്ഞും
 കടകളുജഗമുന്നിന്നു
 കുറിനവിഷ്ണികരംചെരിഞ്ഞു
 തുടകളിലുമുടൻകുലങ്ങീ
 തുടയിൽഗിരിമുകളുന്നടുങ്ങി;
 അന്തകാന്തകനാകുമീശ്വരനന്ധകാസുരനാശനൻ
 അന്ധരാമസുരത്രയത്തെയരിച്ചുഭസ്മതാക്കുവാൻ
 ചിന്തതന്നിലുറച്ചുകൊണ്ടുകരോരമായകരാറവും
 ചന്തമേറിനശ്ശുലവുംകരന്തരിലാക്കിമഹേശ്വരൻ
 സിന്ധുമെഴുലിഭൂജംഗഭൂഷണനെത്രയുംബഹുതേജസ്വ
 ശങ്കരൻറരുപഭേദപ്രൗഢികണ്ടുഭൂതവൃന്ദം
 സംഭ്രമിച്ചുസർപ്പമഞ്ജോത്തുകുടിയതുനേരം
 ഭംഗിരടിതുംഗകേതുഭംഗിയുംഭൃഗനുംചിന്നെ
 കൂഴുവണ്ണൻലോകകണ്ണൻജംബുകീടൻവ്യാഘ്രകേശി
 വീരനാകംവീരഭദ്രൻവീരസിംഹോദരൻതാനും
 അരിതാരമരച്ചാശ്ശുമുഖത്തുതേച്ചൊരുകൂട്ടം
 അരികൊണ്ടുംകരികൊണ്ടുംവരച്ചുകൊണ്ടൊരുകൂട്ടം
 മരത്തിൻറതോലുകൊണ്ടുടുത്തുകൊണ്ടൊരുകൂട്ടം
 നന്ദംമഞ്ഞളംകൂട്ടിയണിഞ്ഞുകൊണ്ടൊരുകൂട്ടം
 ആറുമമ്പതുംകൂടേകെട്ടുപെട്ടുജ്ഞാതകൂട്ടം

ഇത്തരംപലവേഷമങ്ങുചമഞ്ഞുഭൂതഗണങ്ങളും
 സന്തപരംപലവാക്കുതമ്മിലുരുത്തുകൊണ്ടുരസിക്കയും,

നവ്യ

“ഏതൊരുത്തനൊടീന്നുനമ്മുടെതമ്പുരാൻപടക്രൂട്ടവാൻ
ചേതസാകലഹിപ്പതിന്നെഴുനീററകാരണമെന്നെങ്ങോ!
കേട്ടതൊന്നുമതിന്റെസംഗതിക്രൂരമസുരതയം
പാട്ടുപാടിജഗത്ത്രയേശിവനില്ലയെന്നുനന്നുചോൽ
നാട്ടുപാഴരെയിന്നുതന്നെയടിച്ചുകൊല്ലണമൊക്കവേ
ക്രൂടകാര്യടക്രൂട്ടവുംപലക്രൂതമണ്ണുനശിക്കണം;
ഞാനൊരുത്തനടുത്തുചെന്നുപിടിച്ചുകെട്ടിവരിഞ്ഞമോ
മാനഹാനിവരുത്തിയിങ്ങുവരുത്തുവൻപുരവീരരേ,
താനതിന്നുപുറപ്പെടേണ്ടതനിക്കതിന്നെളുതല്ലയോ!
ഭാനവത്രയമത്രമുണ്ണലമല്ലകില്ലതിനില്ലയോ!
ഇന്നുമെന്തൊരുശത്രുവന്നുപിണങ്ങുമോ ശിവനോടമോ
ഇന്ദുശേഷരനോടുകേറിയെതിർത്തതേതൊരുജ്യേഷ്ടിയാൻ
ഇന്നുനമ്മുടെനാരദൻമുനിവന്നനേരമറിഞ്ഞതേ
ഇന്നുനല്ലൊരയ്യുദ്ധമിങ്ങിതിന്നിവന്നുഭവിക്കുമോ?”
കാളികൂളികളിത്തരംപലവാക്കുതമ്മിലുരുത്തുൻ
മേളമേറിനവെള്ളിമാമലതളളിയുന്തിനടക്കയും,
ഭദ്രകാളികളിച്ചുകൊണ്ടുനദിതന്നിൽനടക്കയും
രൗദ്രകോപമടുത്തുചെന്നുനദ്രനോടിടകൂടിയും
കുച്ചുകെട്ടിമുറക്കുന്നല്ലൊരുവാലുമിട്ടൊരുസുന്ദരൻ
മെച്ചമേറിനഭൂതന്നുനന്ദശാലമേറിനടക്കയും
മൃഷികന്റെറഗളത്തിലേറിനവില്ലൊരുജനമങ്ങിനെ
വേഷഘോഷണത്തോഷഭീഷണഭാഷണത്തൊടുക്കയും

ഇതഥമോരോമഹാഘോഷത്തൊടുക്കുടപ്പുറപ്പെട്ടു
കൃത്തിവാരസോമമാദേവൻചീർത്തുകോപംസാമിയാഞ്ഞു
വെട്ടിവെട്ടിച്ചിരിക്കുമ്പോളെട്ടിടിക്കുനടുങ്ങുന
തട്ടിമുട്ടിത്തകർന്നുഭൂതജാലങ്ങളെന്നേരം

നൻ

കാലുകൊണ്ടുമൊരുദൂർന്നാലുഭാഗേ ചവിട്ടുമ്പോൾ
ശൈലമെല്ലാംവിറയ്ക്കുന്നതുനാലുപാടുംനടുക്കുന്നു
ശൈലഭാഗേതപംചെയ്യുംവാനരന്മാർവെളിച്ചത്തു
ചാലവേയങ്ങളേഴുന്നള്ളിപ്രകാശിച്ചുനിന്നുരുളി;
ദേവകളുംമുനിമാരുംമുകുന്ദനമിന്നിവിടെ
സേവചെസ്താനവകാശംപറഞ്ഞാലുംവഴിപോലെ
ശങ്കരന്റെയരുളുപ്പാടതുകേട്ടുദേവകളും
തികൾമെഴുലിച്ചൊഴുധൻതന്നനോക്കിസ്തുതിചെയ്താൻ;—
“ശങ്കരായശിവങ്കരായനിരഞ്ജനായനമോസ്തുതേ!
പങ്കജായുധഭഞ്ജനായനിരഞ്ജനായനമോസ്തുതേ!
ചുറ്റുപുഡനമോസ്തുതേ!ഹരഗൗരീനാഥനമോസ്തുതേ!
ബാലചുറ്റവിഭൂഷണം!ഹരനീലകണ്ഠനമോസ്തുതേ!
ഹാലലോലാവിലോലനീരടലോചനായനമോസ്തുതേ!
ലോകനാഥനമോസ്തുതേ!നിഖിലേശകാമവിനാശന
കാലകാലനമോസ്തുതേ!കരുണാനിധേശരണംഭവാൻ.

അടിയങ്ങളടൈനാടുകൾവീടുകളും
മുടിയുന്നിതുപോറിധരിക്കണമേ
പട്ടപാഴരേനകമൊരായിരവും
പടനായകരുംപട്ടഭാനവരും
ഉടനേപുരദാനവകണ്ടകരും
വടിവൊടുമുടിച്ചുജഗത്തഖിലം
അവരോടുപടയ്ക്കിഹനേരിട്ടുവാൻ
ഭുവനത്തിലൊരുത്തനുമില്ലഭവം;
അവനത്തലൊരിത്തിരിയില്ലഭവാൻ
ഇവയൊക്കെയറിഞ്ഞുതുണയ്ക്കണമെ
മറിമാന്മഴശുലംകടത്തുടിയും

മണിവട്ടകമാലകപാലമതും
 ജടയിൽകുടികൊണ്ടിടുമാപഗയും
 തുടയിൽഗിരിതന്നടെകന്യകയും
 നടനങ്ങളുമെന്നിവനിൻചരിതം
 അടിയങ്ങളടേചതസിതോന്നണമേ
 പട്ടതോറുമടങ്ങിജഗതതഖിലം
 തടവില്ലൊരുടിക്കസുരർഷമവോ
 മുക്കണ്ണഭഗപാനേമുക്തന്മാരസുരന്മാ-
 റൊക്കെത്തക്കവേമുന്നേമുക്കാൽനാഴിക്കൊണ്ടും
 ചിക്കെന്നവധിപ്പെന്നാലക്കാലംമരണമെന്ന
 തൃക്കയ്യാൽവരമേകിപ്പാർന്നുവിരിഞ്ചനും;
 ഇക്കാലമതിനുള്ളതക്കവുമുള്ളവായി
 ധിക്കാരികളായുള്ളമുക്കന്മാരസുരരേ
 തീക്കണ്ണിലെരിപ്പാനായ്തിരുവുള്ളഭവിക്കേണം”
 ഗർവാടിനശിച്ചോരുഗീർവാണപ്രധാനന്മാർ
 നിർവാദമുരചെയ്തസർവ്വവണ്ണങ്ങളുമ്പോൾ
 പാർവ്വതീപത്മഭവൻഗർവ്വമോടുന്നരുൾചെയ്തു
 പൂർവ്വഭവകളുടെദർവീര്യംശമിപ്പിപ്പാൻ
 ഇതഥമോരോസ്തുതിവാക്യംകേട്ടുകേട്ടുപ്രസാദിച്ചു
 കൃത്തിവാനുമഹാഭവൻസതതമൊന്നരുൾചെയ്തു
 “ഭൂഷാകമസുരരേയില്ലാഴേഞ്ഞാൻചാനിച്ചീടാം
 ഒട്ടുമേനിക്കുടേയുള്ളിലായിരംവ്യാധിയുംവേണ്ടാ!
 വില്ലാബാണവുണ്ണാവിഭാഗൻസുതനുംനാസ്തി
 ഇല്ലല്ലോകതിരകൾനല്ലോരുതമില്ലാ;
 എല്ലാമിങ്ങളുവാക്കാനെല്ലാരുൾശ്രമിക്കേണം
 അല്ലാതെപുരന്മാരെക്കൊല്ലാനിങ്ങുള്ളതല്ലാ”
 ഇതഥമൊന്നരുൾചെയ്തഭഗവാൻശ്രീമഹാഭവൻ

വൃത്രവെരിപ്രമുഖനാരതുകേട്ടങ്ങുവാക്കി
 ആയതൊന്നുംബലമില്ലാത്തതെങ്ങുജ്ഞാണവെരിയും
 മേരുശൈലാധിപൻതന്നെമൂലമോടെപിഴുതാശ്ശ
 താലവൃക്ഷക്കഴലോലെനിവർത്തിനിത്തിനാൻപിന്നെ
 ചാലരോതന്നിടക്കയിലാക്കിനാൻശ്രീമഹാഭേവൻ
 ഭാസ്യരമാകരതന്നിൽകടകമായ്യിടക്കന്നേ
 വാസുകിയോടരംചെയ്തഭഗവാനശ്രീമഹാഭേവൻ
 താരകൻറസുതന്മാരാംപുരന്മാരെക്കൊലചെയ്താൻ
 മേരുശൈലംചാപമാക്കികുലുപ്പാനായ്തുരുങ്ങുന്ന
 വീരനായവാസുകേ!നീചാരുതാണായ്ചമഞ്ഞാലും
 ഭൂരിദീപ്തകലണന്മാരുരീരത്തെലാരിചാലും
 ശങ്കരൻറഅരുളപ്പാടുകേട്ടുസപ്പരാജൻ
 കക്കണതപംവെടിഞ്ഞാശ്ശവളൻകാണായിവന്ന
 തരുശൈലാധിപൻതൻറശിരസ്സിങ്കൽകെട്ടുപെട്ട
 വൻകയറായ്നീണ്ടുനീണ്ടുനൂറുറായിരക്കാതം
 ഭൂമിഭേവിരഥമായിവിരിഞ്ചൻസാരഥിയായി
 സോമനംസൂര്യനുംരണ്ടുവണ്ടിയായ്ചേർന്നുകൂടി
 നാലുവേദങ്ങളുംനാലുകുതിരകളായ്ചമഞ്ഞു
 മൂലമന്ത്രസ്വരൂപമാംപ്രണവംചമ്മട്ടിയായി
 ശരമായിവിപ്ലവഭേവൻതുവലായിവായുഭേവൻ
 ശരത്തിനുശയിപ്പാനങ്ങനന്തൻതുണിയുമായി
 തരത്തിൽമൂവരെക്കാണ്ടുശരംതീതുശംഭുഭേവൻ
 സപ്പജാലംപലകൂടിച്ചുട്ടയായിത്തൊപ്പിയായി
 കെല്പിനോടൊക്കൊട്ടംകൊട്ടിനാൻനദികേശവൻ

മേരുശൈലംവളച്ചുപിടിച്ചു
 മാരുവെരിവലച്ചുകുലച്ചു

൪൨

അമ്പട്ടത്തുതൊട്ടത്തുനിറച്ചു
അമ്പിളിക്കലനിന്നുവിറച്ചു
കമ്പമേററജഗത്തിനറച്ചു
ചമ്പകബാണവൈരിമദിച്ചു
ആറലച്ചു. കൂറിച്ചു,
ആവഹത്തിനുമോഹമറച്ചു
കാളകണ്ഠശരീരവളന്നു
കാളികൂളികളേററമിയന്നു
ആൽത്തറയ്ക്കുലടുത്തു ചെന്നപ്പോൾ
ചീത്തവേദനദാനവന്മാർക്കും
ആരിതെന്നുവിചാരുതടങ്ങി;
താരകാക്ഷനുംഭീതിതടങ്ങി
കാമവൈരീകാലവൈരി
കാലതാമസംവിട്ടുടൻതേടി
ശ്രീപതിബാണമുഖത്തിങ്കൽനിന്നു
ദാനവജാലകത്തിത്തടങ്ങി
ശ്രീപരമേശ്വരൻതൻത്രിനേത്രത്തിന്നു
ഘോരമായ് ധൂമമെഴുന്നതടങ്ങി
ശുകമുനിതൻറശിഷ്യരായുളോരു
മുപ്പുന്മാരുംനശിച്ചുറക്കാലം!
ശംഭോ! മഹാദേവ! ശംഭോ! മഹാദേവ!
ശംഭോ! മഹാദേവ! ശങ്കര! ശംഭോ!

ത്രിപുരദഹനം പറയൻതുളുൽ
സമാപ്തം.

“ശ്രീരാമവിലാസം” പ്രസ്സ്, വലിയകട, — കൊല്ലം.

